

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Financování a hospodaření Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín
Financing and Economy of Hospital T. G. Masaryka Hodonín

Student:	Sabina Ročková
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Sabina Ročková**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202R049 Účetnictví a daně**
Specializace: **00 Účetnictví a daně**
Téma: **Financování a hospodaření Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín**
Financing and Economy of Hospital T. G. Masaryka Hodonín

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika příspěvkové organizace
 3. Zdroje financování příspěvkové organizace
 4. Analýza financování a hospodaření Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Nevýdělečné organizace 2012*. 8. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 294 s. ISBN 978-80-7357-737-7.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 376 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 264 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013
Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně, přílohy poskytnuté k dispozici jsem samostatně doplnila a upravila.

V Ostravě dne 2. 5. 2014

Sabina Ročková

OBSAH

1 Úvod.....	5
2 Charakteristika příspěvkové organizace	7
2.1 Neziskové organizace	7
2.2 Příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu	9
2.3 Příspěvková organizace územních samosprávných celků	9
2.3.1 Zřízení příspěvkové organizace	10
2.3.2 Hospodaření příspěvkové organizace.....	10
2.3.3 Statutární orgán příspěvkové organizace	10
2.3.4 Majetek příspěvkových organizací.....	11
2.4 Finanční účetnictví příspěvkových organizací	11
2.4.1 České účetní standardy	13
2.4.2 Rozvaha	13
2.4.3 Výkaz zisku a ztráty	14
2.4.4 Účetní závěrka.....	15
2.5 Zrušení příspěvkové organizace	17
2.6 Příspěvková organizace Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín.....	17
3 Zdroje financování příspěvkové organizace	21
3.1 Členění národního hospodaření podle principu financování	21
3.2 Veřejné rozpočty v České republice	21
3.3 Rozpočet územních samosprávných celků	22
3.4 Možnosti financování příspěvkové organizace	23
3.4.1 Rezervní fond	24
3.4.2 Investiční fond.....	25
3.4.3 Fond odměn.....	25
3.4.4 Fond kulturních a sociálních potřeb	26

3.4.5 Stravování a stravovací služby	26
3.4.6 Úvěry, půjčky a ručení příspěvkové organizace	26
4 Analýza financování a hospodaření Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín	28
4.1 Financování Nemocnice TGM Hodonín v roce 2010	28
4.2 Financování Nemocnice TGM Hodonín v roce 2011	29
4.3 Financování Nemocnice TGM Hodonín v roce 2012	31
4.4 Shrnutí zdrojů financování v letech 2010 – 2012.....	32
4.5 Analýza roku 2010	33
4.5.1 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2010.....	37
4.5.2 Hospodářský výsledek za rok 2010.....	38
4.6 Analýza roku 2011	39
4.6.1 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2011	43
4.6.2 Hospodářský výsledek za rok 2011	44
4.7 Analýza roku 2012	45
4.7.1 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2012.....	49
4.7.2 Hospodářský výsledek v roce 2012.....	50
4.8 Srovnání hospodářského výsledku v letech 2010 – 2012.....	51
5 Závěr.....	53
Seznam použité literatury.....	56
Seznam zkratk	59
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 ÚVOD

Neziskový sektor je specifický tím, že jeho hlavní předmět činnosti nevzniká za účelem dosažení zisku. Příspěvkové organizace jsou jednou z podob veřejného ústavu, založené k plnění cílů ve veřejném zájmu a jsou dnes již nedílnou součástí života každého člověka. Slouží především k uspokojení potřeb společnosti v oblasti zdravotnictví, školství, kultury, dopravy a sociálních věcí.

Organizace, které je tato bakalářská práce věnována, je zdravotnického typu, konkrétně se jedná o nemocnici. Zdravotní služby řadíme mezi nejsledovanější oblasti lidské činnosti a v České republice jsou častým diskutabilním tématem, jelikož jejich potřeba je pro každého z nás v životě nezbytně nutná. Efektivní hospodaření a správné využití finančních prostředků ve všech institucích je nutné k jejich fungování a existenci vůbec. Příspěvkovou organizací, jejíž hospodaření a financování bude analyzováno, je Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín („dále jen Nemocnice TGM Hodonín“).

Bakalářská práce bude rozdělena do pěti kapitol, včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola bude nejprve věnována obecné charakteristice, rysům a rozdělení neziskových organizací, mezi které řadíme právě organizace příspěvkové. Dále budou v této kapitole uvedeny typy příspěvkových organizací, kterými jsou organizace zřízené organizační složkou státu a organizace územních samosprávných celků. Vybraná nemocnice je příspěvkovou organizací územního samosprávného celku, z toho důvodu bude tento typ podrobněji specifikován. Druhá polovina kapitoly bude zaměřena na zřízení, hospodaření, majetek, statutární orgán, účetnictví, rozvahu, výkaz zisku a ztráty, účetní závěrku a zánik příspěvkových organizací. Nakonec bude představena vybraná organizace, Nemocnice TGM Hodonín.

Třetí kapitola bude orientována na zdroje financování příspěvkových organizací všeobecně. V první řadě budou uvedeny veřejné rozpočty v České republice a podrobněji rozpočty územních samosprávných celků. Dále zde budou popsány všechny možné zdroje financování, se kterými může příspěvková organizace hospodařit.

Analýza financování a hospodaření Nemocnice TGM Hodonín bude obsahem čtvrté kapitoly. Nejprve budou analyzovány zdroje financování v letech 2010 – 2012, kterými jsou hlavní činnost, hospodářská činnost, dotace a tvořené fondy. Ve druhé části kapitoly bude provedena vertikální analýza nákladů a výnosů za sledované období. Většinový podíl na celkových výnosech tvoří úhrady od zdravotních pojišťoven, proto budou tyto úhrady

podrobněji popsány. V každém roce budou také uvedeny informace o hospodářském výsledku.

Cílem bakalářské práce je popsat všechny možné zdroje financování a vyhodnotit zda bylo nakládáno s přidělenými prostředky efektivně a dále zhodnotit hospodaření hodonínské nemocnice v letech 2010 – 2012. Ve druhé a třetí kapitole bude použita metoda popisu. Ve čtvrté kapitole je aplikována metoda analýzy.

2 CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Příspěvkové organizace jsou specifickým typem neziskových organizací.

2.1 Neziskové organizace

Hlavním charakteristickým rysem všech nevýdělečných organizací je skutečnost, že hlavním předmětem jejich činnosti není podnikání. Dalším charakteristickým rysem neziskových organizací je soukromá povaha, jsou institucionálně oddělené od státní správy. Nerozdělují zisk, to znamená, že své zisky nerozdělují mezi vlastníky nebo vedení organizace. Jsou samosprávné, autonomní, tj. jsou schopné řídit svou vlastní činnost. Jsou dobrovolné, to znamená, že zahrnují určitý významný prvek dobrovolné činnosti, ať již formou účasti na konkrétních aktivitách nebo ve vedení organizace (*Frič, 2001, Wolters Kluwer, 2006*).

Znakem neziskových organizací, který však neplatí pro všechny typy organizací ve stejné míře, je veřejný prospěch. Neziskové organizace slouží účelům, které často přesahují soukromý prospěch svých členů a tím přispívají k veřejnému blahu. Podle toho, do jaké míry plní kritérium veřejného prospěchu se organizace můžou dělit do dvou základních skupin a to na organizace vzájemně prospěšné a organizace veřejně prospěšné. Organizace **vzájemně prospěšné** vznikly na bázi určité podrobnosti koníčků, zájmů, osudů svých členů, sociálního postavení, profese, věku atd. Hlavním cílem organizace je sloužit zájmům svých členů. Pokud tyto organizace slouží veřejnému prospěchu, není to jejich hlavní cíl. Organizace **veřejně prospěšné** jsou otevřeny široké veřejnosti, tj. všem, kteří tuto službu potřebují. Hlavním účelem organizace je poskytování veřejně prospěšných služeb a služba obecným zájmům. Organizace, které zajišťují veřejně prospěšné služby, jsou v zahraničí více zvýhodňovány z hlediska daní i jiných podpor oproti organizacím sloužícím pouze zájmům svých členů. Neziskové organizace lze vnitřně rozčlenit podle typu převládající činnosti na servisní a advokační. Servisní neziskové organizace koncentrují svoji pozornost zejména na poskytování služeb různého druhu. Mnohdy jde o takové služby, které nemohou svou podstatou přinášet zisk. Advokační typy organizací se zaměřují zvláště na obhajobu zájmů a práv různých skupin lidí, snaží se upozorňovat na problematické otázky, projevovat veřejně své názory, monitorovat rozhodování státní správy a na podporu svých požadavků často mobilizují i širokou veřejnost (*Frič, Goulli, 2001*).

Vznik, činnost, hospodaření a případný zánik jednotlivých neziskových organizací je legislativně upraven zvláštními zákony. Všechny útvary, které nebyly založeny za účelem dosahování zisku je možno rozdělit do dvou základních kategorií:

- 1) Organizace zřizované územními samosprávnými celky nebo státem – tuto skupinu tvoří organizační složky státu, územní samosprávné celky a jimi zřizované příspěvkové organizace.
- 2) Ostatní neziskové organizace – jedná se o takové neziskové organizace, které nebyly založeny státem ani územními samosprávnými celky, ale vznikly podle zvláštních zákonů. Jedná se především o tyto neziskové organizace:
 - občanská sdružení,
 - politické strany a politická hnutí,
 - církve a náboženské společnosti,
 - obecně prospěšné společnosti,
 - zájmová sdružení právnických osob,
 - organizace s mezinárodním prvkem,
 - nadace a nadační fondy,
 - společenství vlastníků jednotek,
 - veřejné vysoké školy,
 - jiné účetní jednotky, které nebyly založeny a zřízeny za účelem podnikání (*Wolters Kluwer, 2006*).

Mezi neziskové organizace jsou zařazeny i kraje, obce a statní fondy, u kterých převažuje povaha veřejné správy a služby, nelze však vyřadit ani činnosti podnikatelského typu. Zákon o daních z příjmů vylučuje z okruhu neziskových organizací obchodní společnosti a družstva, i když nebyly založeny za účelem podnikání. Organizace, která není založena nebo zřízena za účelem podnikání, musí být právnickou osobou, s výjimkou organizačních složek. Neziskové organizace mají svého zřizovatele, jsou právnickými osobami, zakládají se podle různých právních předpisů a podléhají registraci na místech určených jim zákonem, podle kterého jsou zřízeny. Organizace jsou vedeny také v seznamu ekonomických subjektů, který vede Český statistický úřad, a mají přiděleno identifikační číslo (*Merlíčková Růžičková, 2011*).

2.2 Příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu

Příspěvkové organizace státu jsou právnickou osobou zřízenou některým z úředních orgánů státní správy, podle zákona č. 218/2000 Sb. – **o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)** a zákona č. 219/2000 Sb. **o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích** a provádějí hlavní činnost stanovenou zvláštním zákonem nebo zřizovací listinou. Zřizovatel musí vydat o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu a oznámí její zřízení v Ústředním věstníku ČR. Po založení vydá organizace svůj statut, který musí být schválen zřizovatelem, dále vydá pravidla hospodaření, organizační řád, odpisový plán, pravidla pro oběh účetních dokladů a další interní ustanovení vyžadované platnými zákonnými předpisy.

Příspěvkové organizace hospodaří s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem, s peněžními prostředky získanými hlavní činností, dále s prostředky získanými jinou činností, s prostředky poskytnutými ze zahraničí a s peněžitými dary od právnických a fyzických osob. Dále organizace hospodaří s prostředky svých peněžních fondů, kterými podle zákona jsou rezervní fond, fond reprodukce majetku, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.

Veškeré příjmy příspěvkové organizace jsou prostředky získané pro stát, proto zákon udává přesné nakládání finančních zdrojů, jejich využití jen k účelům, na které jsou určeny a na krytí nezbytných potřeb. Příspěvková organizace si musí vést tak, aby plnila stanovené úkoly nejhospodárnějším stylem a dodržela určené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu. Rozpočet bere v úvahu jen příjmy a výdaje, aniž by byla respektována pravidla pro vedení účetnictví (*Rektořík, 2010; Merlíčková Růžicková, 2011*).

2.3 Příspěvková organizace územních samosprávných celků

Příspěvková organizace je právnickou osobou veřejného práva, jejíž základní právní rámec je dán zákonem č. 250/2000 Sb., **o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů**. Tento zákon určuje především pravidla pro hospodaření krajů, obcí, měst a dále také pro právnické osoby, které mohou být územními samosprávnými celky zakládány. O vzniku, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení organizace vydává rozhodnutí zřizovatel, ale změny v průběhu trvání organizace může provádět i organizace sama (*Maderová Voltnerová, Tégl, 2011*).

2.3.1 Zřízení příspěvkové organizace

Příspěvková organizace vzniká rozhodnutím zřizovatele, jehož povinností je zapsat nově vzniklou organizaci do obchodního rejstříku. Zřizovatel vydá zřizovací listinu s vymezením hlavního účelu, označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace. Dále zřizovatel svěřuje organizaci k hospodaření svůj majetek, který se organizaci předává do správy a vymezuje i rozsah těch svých vlastnických práv, jejichž výkon na organizaci přenáší z důvodu zajištění náležitého hospodaření s majetkem, a to k účelům, které jsou zřizovací listinou vymezeny jako předmět činnosti související s účelem zřízení, případně zřizovatelem povolen jako činnost hospodářská. Vznik, zrušení organizace či změna ve zřizovací listině se zveřejňuje v Ústředním věstníku (*Wolters Kluwer, 2010; Rektořík, 2010*)

2.3.2 Hospodaření příspěvkové organizace

Hospodaření příspěvkových organizací je ovlivněno hlavně vztahem k rozpočtu zřizovatele a rozhodně i přímým vlivem zřizovatele na ekonomické rozhodování organizace. Organizace hospodaří s peněžními prostředky zajištěnými vlastní činností, s prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, s peněžními dary od právnických a fyzických osob, včetně prostředků ze zahraničí. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, kterými jsou rezervní fond, investiční fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb. Peněžní fondy jsou významným nástrojem, protože jejich pomocí je možné ovlivňovat hospodářský výsledek a po skončení roku se zůstatky fondů převádí do následujícího roku. Zřizovatel poskytuje své organizaci příspěvek na provoz v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejich potřeb. Jestliže ve své hospodářské činnosti organizace tvoří zisk, může jej použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti, pokud zřizovatel nepovolí jiné využití tohoto zdroje. Hospodářská činnost by měla navazovat na činnost hlavní s cílem hospodárného využití majetku i lidských zdrojů a nesmí narušovat plnění hlavního poslání organizace (*Rektořík, 2010; Wolters Kluwer, 2010*).

2.3.3 Statutární orgán příspěvkové organizace

Obvykle bývá jako statutární orgán označena jedna osoba, s ohledem na odpovědnost organizace za hospodaření s prostředky a s majetkem. Je to výhodnější, než pokud by statutárním orgánem byl kolektivní orgán. Vícečlenný statutární orgán by přinášel jisté problémy a komplikace ve vnitřním chodu organizace i ve vztahu k zákoníku práce.

Jmenování do funkce statutárního orgánu organizace předchází výběrové řízení, je zapotřebí souhlasu jmenovaného a mělo by být písemně doručeno jmenovanému. Jmenovaná osoba se může jmenování vzdát. Jmenováním se vybraný člověk stává statutárním orgánem, ale také jejím zaměstnancem a případným odvoláním z funkce jeho pracovněprávní vztah automaticky nezaniká. Odvolání z funkce není povinen zřizovatel zdůvodňovat, pokud zákon nestanoví jinak. V případě jmenování či odvolání statutárního orgánu je zapotřebí náležité skutečnosti zapsat do obchodního rejstříku (Wolters Kluwer, 2010).

2.3.4 Majetek příspěvkových organizací

Majetek územních samosprávných celků, jakož i příjmy jejich rozpočtů, byl a je určen zejména k pokrytí nákladů výkonů samostatné působnosti měst, obcí, krajů a k zajištění veřejných služeb. Územní samosprávné celky mají zákonem danou povinnost pečovat o majetek a jeho rozvoj, hospodárně a účelně jej využívat, a to v souladu s úkoly a zájmy samosprávy, které jsou vytyčeny zákonem jako samostatná působnost. Územní samospráva je povinna svůj majetek chránit před zneužitím, odcizením, zničením a poškozením. Zastupitelstvo obce je jako vlastník oprávněno rozhodovat o majetku, některé úkony jsou vyhrazeny radě. Zřizovatel má povinnost ve zřizovací listině organizace vymezit rozsah svého majetku, který organizace předává k hospodaření, a vymezit taková majetková práva, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena. Příspěvková organizace je oprávněna nabývat majetek na základě vůle svého zřizovatele, ale může do svého vlastnictví nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena a to:

- a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- b) děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je PO povinna dědictvím odmítnout,
- c) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele, nebo
- d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

2.4 Finanční účetnictví příspěvkových organizací

V každé organizaci se k vedení veškerých činností využívá informací. Většinou jde o slovní, číselné i jiné údaje zjišťované pomocí různých metod, přičemž musí být věcné a spolehlivé. Účetnictví je uspořádaná soustava informací, která v peněžním vyjádření měří,

zachycuje a hodnotí hospodářskou činnost náležitého subjektu. Zachycuje pohyb a stav pohledávek a závazků, majetku, výnosy a náklady, příjmy a výdaje a výsledek hospodaření účetní jednotky. Neoddělitelnými vlastnostmi účetnictví jsou nepřetržitost a soustavnost zápisů, jednotné peněžní vyjádření úkazů a doložení každého zápisu účetním dokladem. Všechny účetní jednotky mají povinnost účtovat podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví.

Příspěvkové organizace jsou účetními jednotkami a musí plně respektovat **zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví**. Účetní jednotky jsou vymezeny jako právnické osoby, které mají sídlo na území ČR, zahraniční osoby, pokud na území ČR podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů, organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu, fyzické osoby, které podnikají nebo provozují jinou samostatnou výdělečnou činnost (*Wolters Kluwer, 2010; Rektořík, 2010*).

V §1 vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky je vymezen pro vedení účetnictví v plném rozsahu a vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu:

- a) způsob a rozsah sestavování účetní závěrky,
- b) označování, uspořádání a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce, včetně seřazení, označování a obsahového vymezení podrozvahových účtů,
- c) označování, seřazení a obsahové vymezení výnosů, nákladů a výsledku hospodaření v účetní závěrce,
- d) srovnání a obsahové vymezení doplňujících a vysvětlujících informací v příloze v účetní závěrce, včetně informací o nakládání s prostředky rozpočtů územních samosprávných celků a státního rozpočtu,
- e) srovnání a obsahové vymezení přehledu o změnách vlastního kapitálu a peněžních tocích,
- f) směrnou účtovou osnovu,
- g) účetní metody, především způsoby oceňování a jejich použití včetně oceňování souboru majetku, použití opravných položek a postupy tvorby, použití rezerv a postupy tvorby, postupy odpisování,
- h) závazný vzor částí účetní závěrky.

2.4.1 České účetní standardy

České účetní standardy č. 701 až 710 se týkají účetních jednotek, které se řídí vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

K roku 2014 platí tyto účetní standardy:

- č. 701 – Účty a zásady účtování na účtech
- č. 702 – Otevírání a uzavírání účetních knih
- č. 703 – Transfery
- č. 704 – Fondy účetní jednotky
- č. 705 – Rezervy
- č. 706 – Opravné položky a vyřazení pohledávek
- č. 707 – Zásoby
- č. 708 – Odepisování dlouhodobého majetku
- č. 709 – Vlastní zdroje
- č. 710 – Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek

Do roku 2010 platily pouze účetní standardy č. 701 až 704. Od ledna 2011 nastaly změny, kdy ke standardům přibýly další čtyři standardy č. 705 až 708. V roce 2013 byly vytvořeny poslední dva standardy č. 709 a 710.

V roce 2014 také nastaly změny v účetních standardech kromě dvou. Beze změny zůstávají pro účetní období 2014 standardy č. 702 a 703. Zbylé standardy byly pro rok 2014 novelizovány.

2.4.2 Rozvaha

Rozvaha je založena na bilančním principu, na konci účetního období se aktiva musejí rovnat pasívům. Rozvaha je jedním ze zásadních výkazů účetní závěrky a zachycuje majetek organizace ze dvou hledisek. Na straně aktiv je uvedeno z jakých položek se celkový majetek organizace skládá. Nejprve se v rozvaze uvádějí stálá aktiva, které se dále dělí na hmotný, nehmotný, finanční majetek a dlouhodobé pohledávky a za nimi se uvádějí oběžná aktiva, která se dále dělí na oběžná aktiva, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. U jednotlivých položek aktiv se sleduje brutto stav, korekce a netto stav. Ocenění majetkové složky podle zákona o účetnictví je brutto stav, korekce neboli oprávky upravují ocenění majetku a netto stav se sleduje u majetkové položky za běžné období a je to upravený brutto stav o příslušné korekce.

Na straně pasiv je uvedeno, jak byly pořízeny konkrétní formy majetku, zda z cizích nebo vlastních zdrojů, jak lze vidět z tabulky 2.1. V rozvaze jsou pasiva dělena z časového hlediska a podle povahy a vztahu k vlastnictví (*Wolters Kluwer, 2010*).

Tab. 2.1 – Zkrácená rozvaha

AKTIVA	PASIVA
A. Stálá aktiva	C. Vlastní kapitál
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	I. Jmění účetní jednotky a upravující položky
II. Dlouhodobý hmotný majetek	II. Fondy účetní jednotky
III. Dlouhodobý finanční majetek	III. Výsledek hospodaření
IV. Dlouhodobé pohledávky	D. Cizí zdroje
B. Oběžná aktiva	II. Rezervy
I. Zásoby	III. Dlouhodobé závazky
II. Krátkodobé pohledávky	IV. Krátkodobé závazky
IV. Krátkodobý finanční majetek	

Zdroj: vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky – příloha číslo 1, vlastní zpracování

2.4.3 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je součástí účetní závěrky a je definován zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Je sestavován za účetní období – kalendářní rok. Hlavním úkolem výkazu je porovnání výnosů a nákladů, jehož výsledkem je ztráta nebo zisk ve struktuře hospodářské a hlavní činnosti ve srovnání za minulé a běžné období. V rozvaze se uvádí jeden výsledek hospodaření, který tvoří obě části. Výkaz zisku a ztráty se sestavuje ve vertikální podobě a je užité druhové členění nákladů. Zde se vykazují na syntetických účtech výnosů a nákladů konečné zůstatky a také výsledek hospodaření po zdanění a před zdaněním samostatně za účetní jednotku k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni, a to ve stavu za běžné účetní období ve dvou sloupcích. Ve sloupcích za hlavní činnost účetní jednotky a za hospodářskou činnost účetní jednotky (viz Tab. 2.2). Hlavní činností se rozumí veškeré činnosti, pro které byla účetní jednotky zřízena zřizovací listinou, jiným právním

předpisem nebo jiným dokumentem. Hospodářskou činností se rozumí činnosti stanovené zřizovatelem ve zřizovací listině nebo činnosti stanovené jiným právním předpisem, například vedlejší, podnikatelská, doplňková a jiná činnost (*Wolters Kluwer, 2010*).

Tab. 2.2 – Zkrácený výkaz zisku a ztráty

Název položky	Běžné období		Minulé období	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. NÁKLADY CELKEM				
I. Náklady z činnosti				
II. Finanční náklady				
III. Náklady na transfery				
B. VÝNOSY CELKEM				
I. Výnosy z činnosti				
II. Finanční výnosy				
IV. Výnosy na transfery				
VI. Výsledek hospodaření				

Zdroj: vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky – příloha číslo 2, vlastní zpracování

2.4.4 Účetní závěrka

Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Účetní závěrka může obsahovat i přehled o změnách vlastního kapitálu nebo přehled o peněžních tocích.

Účetní závěrka musí obsahovat:

- jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název účetní jednotky, sídlo, bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště,
- identifikační číslo osoby, pokud ho má účetní jednotka přiděleno,
- právní formu účetní jednotky,
- předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena,
- rozvahový den nebo jiný okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje,

f) okamžik sestavení účetní závěrky

a musí k ní být připojen podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam účetní jednotky.

Účetní závěrku sestavují účetní jednotky v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Ve zjednodušeném rozsahu sestavují účetní závěrku ty účetní jednotky, které nejsou povinny mít závěrku ověřenou auditorem. Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni, kterým je den, kdy uzavírají účetní knihy (§ 18, § 19 zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku jako řádnou, mimořádnou a mezitímní.

Mezitímní účetní závěrka je zvláštním případem účetní závěrky a je definována zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Účetní jednotky sestavují mezitímní účetní závěrku v průběhu účetního období a k jinému než rozvahovému dni. Účetní knihy se neuzavírají k datu mezitímní účetní závěrky, pouze se zjišťuje stav majetku a závazků a výsledek hospodaření, aniž by došlo k jeho vypořádání. Vyžaduje se provést inventarizaci jen pro účely ocenění, aby bylo zřejmé, zda byly při oceňování na ke konci rozvahového dne zahrnuty jen zisky, které byly dosaženy a zda se zohlednila všechna rizika možné ztráty. Ze zákona o účetnictví je dána povinnost sestavení mezitímní účetní závěrky pro účetní jednotky, které jsou příjemci dotací z veřejných prostředků, když je jejich účetním obdobím hospodářský rok. Tento typ účetní závěrky sestaví tyto účetní jednotky vždy k 31. prosinci.

Príspevkové organizace zřízené územním samosprávným celkem jsou povinny zpracovat účetní závěrku podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané jednotky, která uvádí:

- a) rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,
- b) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce,
- c) uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů a výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce,
- d) uspořádání a obsahové vymezení vysvětlující a doplňující informace v příloze v účetní závěrce,
- e) směrnou účtovou osnovu,

f) účetní metody.

Cílem účetní závěrky v každé organizaci je pomocí její podstaty zajistit věrný obraz ekonomiky účetní jednotky s uvedením:

- a) stavu a struktury majetku a závazků ke stanovenému datu,
- b) stavu a struktury majetkových a finančních fondů,
- c) způsob tvorby a strukturu hospodářského výsledku prostřednictvím příjmů a výdajů,
- d) změny finanční pozice,
- e) toků peněžních prostředků.

Do této etapy prací, zahrnujeme také provedení inventarizace majetku a závazků organizace. Úkolem inventarizace je především prokázání fyzického stavu majetku a závazků, reálnost ocenění vykazovaného majetku.

2.5 Zrušení příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace se zřizují na dobu určitou nebo neurčitou. Existence organizace zřízené na dobu určitou končí datem uvedeným v rozhodnutí zastupitelstva o jejím zřízení a ve zřizovací listině. Pokud se zřizovatel rozhodne zrušit organizaci zřízenou na dobu neurčitou, pak zastupitelstvo tento záměr projedná a rozhodne svým usnesením o termínu ukončení existence organizace. Před termínem ukončení existence organizace by měl zřizovatel uložit obecnímu úřadu pravomoc, aby prováděl dohled nad pracemi vedoucími k ukončení činnosti organizace. Dále musí zřizovatel vyřešit otázku osoby jmenované jako statutární orgán, dále rozhodne o umístění a užití svého majetku, se kterým organizace hospodařila, a převezme ke dni ukončení existence organizace její práva a závazky (*Wolters Kluwer, 2010*).

2.6 Příspěvková organizace Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín

Základní kámen hodonínské nemocnice byl položen dne 17. 11. 1946 a otevření nemocnice se uskutečnilo k datu 1. 5. 1952. Od 1. 9. 1997 nese toto zdravotnické zařízení název Nemocnice T. G. Masaryka Hodonína a zřizuje se od 1. 1. 2003 na dobu neurčitou.

Nemocnice TGM Hodonín je součástí sítě zdravotnických zařízení Jihomoravského kraje. Pro obyvatele spádové oblasti Hodonínska zajišťuje zdravotní péči léčebnou, diagnostickou, ošetrovatelskou, rehabilitační, preventivní, poradenskou a lékárenskou. V rámci transfúzních služeb probíhá odběr krve, zpracování a výroba transfúzních přípravků.

Nemocnice významně napomáhá k celkovému dobrému výsledku krajského zdravotnictví a svojí výkonností se dokázala zařadit ke špičce sesterských krajských zdravotnických zařízení. Má výborné výsledky průzkumů spokojenosti pacientů hovořících o dobrém jménu tohoto zařízení.

Všechny provozy a oddělení nemocnice jsou certifikovány podle ČSN EN ISO 9001:2009, v roce 2012 proběhla úspěšná recertifikace. Oddělení laboratorní medicíny je akreditováno Českým institutem pro akreditaci podle normy ČSN EN ISO 15189:2007 O zdravotnických laboratořích, v roce 2012 také proběhla reakreditace s platností do roku 2016. Certifikát ČSN EN ISO 9001:2009 – certifikát kvality v oboru zdravotnické služby a související obslužné činnosti.

Celkový počet zaměstnanců ke konci roku 2012 činil 501. Z toho bylo 67 lékařů, 185 všeobecných sester a porodních asistentek, 38 laborantů, 16 fyzioterapeutů, 19 zdravotních asistentů, masérů a ošetrovatelů, 50 pomocných zdravotních pracovníků a sanitářů, 5 jiných odborných pracovníků, 35 technicko-hospodářských pracovníků, 86 dělníků.

V roce 2012 došlo k poklesu počtu akutních lůžek oproti roku 2011, ale i přesto se nemocnici podařilo udržet stejný počet hospitalizací (9 073). Počet lůžek k roku 2012 byl rovných 200 a procentuální využití činilo 83 %. Na ambulanci v roce 2012 proběhlo 107 296 vyšetření.

Nemocnice provozuje 11 oddělení, kterými jsou:

- interní,
- gastroenterologické,
- chirurgické,
- centrální operační sály a centrální sterilizace,
- gynekologické,
- dětské,
- anesteziologicko – resuscitační,
- radiodiagnostické,

- laboratorní medicíny,
- lékařské rehabilitace a fyzioterapie,
- TBC a respiračních osob.

Hlavním účelem nemocnice je poskytování zdravotních služeb v souladu se **zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování** s oprávněním k poskytování zdravotních služeb a poskytování sociálních služeb v souladu s **vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách** – především ve spádovém území.

Předmětem hlavní činnosti Nemocnice TGM Hodonín je:

- poskytování ambulantní, jednodenní a lůžkové formy zdravotní péče (preventivní, diagnostické, dispenzární, léčebné, léčebně rehabilitační a ošetrovatelské),
- výdej a prodej léčiv a zdravotnických prostředků,
- zpracování krve včetně produkce krevních derivátů,
- zdravotnická dopravní služba,
- poskytování lékařské pohotovostní služby,
- zajištění odborné praxe studentů středních zdravotních škol a lékařských, farmaceutických a jiných fakult,
- sociální služby poskytované ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče.

Zřizovatel, jímž je Jihomoravský kraj (viz Tab. 2.3), povoluje níže uvedené okruhy hospodářské činnosti, které navazují na hlavní účel příspěvkové organizace:

- realitní činnost,
- hostinská činnost,
- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví,
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- speciální ochranná dezinfekce prováděná zdravotnickým zařízením v jeho objektech,
- specializovaný maloobchod,
- pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti,
- nakládání s nebezpečnými odpady.

Podmínkou realizace hospodářské činnosti je:

- a) realizace hospodářské činnosti nenaruší plnění hlavního účelu příspěvkové organizace,
- b) oddělené sledování nákladů a výnosů doplňkové činnosti a použití zisku v souladu se zněním § 28 odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
- c) dodržování podmínek stanovených směrnicí vydanou zřizovatelem.

Statutárním orgánem organizace je ředitel, kterého jmenuje a odvolává rada Jihomoravského kraje a je odpovědný tomuto zastupitelstvu za činnost organizace. Ředitel je oprávněn vystupovat a jednat jménem organizace samostatně v souladu s právními předpisy a v rámci oprávnění daných zřizovací listinou.

Tab. 2.3 – Základní údaje Nemocnice TGM Hodonín

Název zdravotnického zařízení:	NEMOCNICE TGM HODONÍN
Sídlo:	Purkyňova 2731/11, 695 26 Hodonín
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	00226637
Zapsána:	v Obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně, oddíl Pr, vložka 1228
Statutární zástupce:	MUDr. Věra Dostálová
Forma vlastnictví nemovitosti:	Nestátní
Místo provozování:	ul. Purkyňova 11, Hodonín majetek Jihomoravského kraje
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj Brno, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82
Den zahájení provozu:	1. ledna 2003

Zdroj: Nemocnice TGM Hodonín. *Zpráva o činnosti 2012*, vlastní zpracování

3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Zdroje financování příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

3.1 Členění národního hospodaření podle principu financování

Ziskový (tržní) sektor je financován z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které produkují nebo distribuují, a to za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu poptávky a nabídky. Cílovou funkcí ziskového sektoru a tedy i organizací, které v jeho rámci podnikají je zisk. **Neziskový (netržní) sektor** je ta část národního hospodářství, ve které subjekty v ní fungující a produkující statky získávají prostředky pro svoji činnost cestou přerozdělovacích procesů, jejichž principy jsou podrobně zkoumány a popsány pomocí veřejných financí. Cílovou funkcí netržního sektoru je přímé dosažení užitku, který má obvykle podobu veřejné služby. **Neziskový veřejný sektor** je financován z veřejných financí, je spravována a řízena veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby. **Neziskový soukromý sektor** je ta část národního hospodářství, jejíž cílovou funkcí je přímý užitek. Je financován z financí soukromých fyzických a právnických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do předem stanovené distribuce nebo produkce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk. **Sektor domácností** má významnou roli v rámci národního hospodářství svým začleněním do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktu, kapitálu a faktorů. Z pohledu řízení neziskových organizací a teorie a praxe ekonomiky má tento sektor význam pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je určující zpětně pro kvalitu těchto organizací (*Rektořík, 2010*).

3.2 Veřejné rozpočty v České republice

Soustavu veřejných rozpočtů v ČR tvoří veřejné fondy, rozpočty územních samosprávných celků, rozpočty organizačních složek státu, příspěvkových organizací a nejdůležitější roli mezi nimi plní státní rozpočet. Tyto veřejné rozpočty mají podstatný vliv na rozvoj území ČR. Za hlavní rozpočty, které ovlivňují rozvoj územních celků v ČR, jsou považovány rozpočty územních samosprávných celků, což jsou rozpočty obcí, rozpočty dobrovolných svazků obcí a od roku 2000 i rozpočty krajů.

Rozpočty územních samosprávných celků tvoří poměrně samostatnou skupinu rozpočtů v rámci veřejných rozpočtů ČR, avšak základní část zdrojů je ovlivňována jinými

veřejnými rozpočty. Tyto rozpočty provádějí přerozdělování prostředků mezi jednotlivými rozpočty územních celků. Další zdroj pro územní rozpočty je rozpočet Evropské unie. Soustavu veřejných rozpočtů v České republice tvoří:

- rozpočty krajů,
- rozpočty obcí,
- rozpočty státních fondů,
- státní rozpočet,
- rozpočty svazku obcí.

Do této soustavy se ještě mohou zahrnovat:

- rozpočty příspěvkových organizací,
- fond veřejného zdravotního pojištění s navazujícími rozpočty zdravotních pojišťoven,
- fondy krajů a obcí,
- specifické transformační fondy, Fond národního majetku, Pozemkový fond České republiky a další.

Na řešení problémů relativně stabilizované soustavy veřejných rozpočtů se zaměřuje vládní reforma veřejných financí. Reforma veřejných financí se vyznačuje těmito hlavními znaky:

- snaha o zabránění daňovým únikům, vznik finanční policie,
- harmonizace daňové legislativy,
- stabilizace daňové kvóty, zjednodušování daní,
- snaha o snižování schodků veřejných rozpočtů a velikosti veřejného dluhu,
- zpřísnění podmínek nároku na sociální dávky (*Tománek, Halásková, Široký, 2004*).

3.3 Rozpočet územních samosprávných celků

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření a obsahuje komplexní základní údaje o příjmech a výdajích, obzvláště o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Sestavuje se na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet podle uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků.

Rozpočet územních samosprávných celků je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti těchto celků. Rozpočtový rok je totožný jako rok kalendářní. Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje obvykle jako vyrovnaný a může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Jako schodkový může být rozpočet schválen jen v případě, že schodek bude možné hradit:

- a) smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku, nebo
- b) finančními prostředky z minulých let.

Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, převádí se do peněžních fondů, anebo se používá ke krytí rozpočtových výdajů. Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech.

Obsahem rozpočtu jsou jeho výdaje a příjmy a ostatní peněžní operace, včetně použití a tvorby peněžních fondů, pokud dále není uvedeno, že probíhají mimo rozpočet. Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se:

- a) sdružených prostředků,
- b) cizích prostředků (*zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*).

3.4 Možnosti financování příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace se člení podle kritéria financování na:

- organizace financované z různých zdrojů (vlastní činností, sponzoring, dary, sbírky, granty),
- organizace financované především z výsledků realizace svého poslání,
- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí, vybraná občanská sdružení),
- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků).

Financování PO je vícezdrojové. Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností – z hlavní i doplňkové činnosti – a také s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s dary přijatými od fyzických i právnických osob jak z tuzemska, tak i ze zahraničí. PO vytváří své peněžní fondy podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů:

- a) rezervní fond (§ 30),
- b) investiční fond (§ 31),
- c) fond kulturních a sociálních potřeb (§32),
- d) fond odměn (§ 33).

Po skončení roku se zůstatky peněžních fondů převádějí do následujícího roku (*Rektořík, 2010*).

3.4.1 Rezervní fond

Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného hospodářského výsledku PO na základě schválení jeho výše po skončení roku zřizovatelem, sníženého o případné převody do fondu odměn. Zlepšený výsledek hospodaření organizace je vytvořen tehdy, jestliže přijatý provozní příspěvek spolu se skutečnými výnosy jejího hospodaření jsou větší než její provozní náklady. Rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku do fondu odměn a rezervního fondu schvaluje zřizovatel. Zdrojem rezervního fondu mohou být také prostředky převedené podle § 28 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a peněžní dary.

Rezervní fond používá příspěvková organizace:

- a) k dalšímu rozvoji své činnosti,
- b) k úhradě své ztráty za předchozí léta,
- c) k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady,
- d) k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně.

Zřizovatel může dát PO souhlas k tomu, aby část svého rezervního fondu použila k posílení svého investičního fondu.

3.4.2 Investiční fond

Príspevková organizace vytváří investiční fond k financování svých investičních potřeb. Jeho zdrojem jsou:

- a) investiční dotace z rozpočtu zřizovatele,
- b) peněžní prostředky ve výši odpisů nehmotného a hmotného majetku prováděné podle schváleného odpisového plánu zřizovatelem,
- c) příjmy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, jestliže to zřizovatel podle svého rozhodnutí připustí,
- d) investiční příspěvky ze státních fondů,
- e) převody z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem,
- f) příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku ve vlastnictví PO,
- g) dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li určené nebo použitelné k investičním účelům.

Príspevková organizace peněžní fond používá:

- a) k úhradě investičních úvěrů nebo půjček,
- b) k financování investičních výdajů,
- c) k posílení zdrojů určených na financování oprav a údržby majetku, který příspěvková organizace používá pro svou činnost; takto použité prostředky se z investičního fondu převádějí do výnosů organizace,
- d) k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil.

Se souhlasem zřizovatele lze ke krytí investičních potřeb použít též investičních úvěrů nebo půjček.

3.4.3 Fond odměn

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, a to do výše jeho 80%, nejvýše však do výše 80% stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy. Příspěvková organizace provede tvorbu fondu odměn na základě schválení výše zlepšeného hospodářského výsledku a jeho rozdělení zřizovatelem. Odměny zaměstnanců se hradí z fondu odměn. Přednostně se z fondu odměn hradí případné překročení prostředků na platy.

3.4.4 Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů PO z ročního objemu nákladů zúčtovaných na náhrady platů a platy, popřípadě na náhrady mzdy, mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci. FKSP je naplňován z roční plánované výše zálohově v souladu s jeho schváleným rozpočtem. V rámci účetní závěrky se provede vyúčtování skutečného základního přidělu. Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen k zabezpečování sociálních, kulturních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům učilišť a středních odborných učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo starobního důchodu pracovali u PO, eventuálně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám. Výši tvorby, další příjmy a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví vyhláškou Ministerstvo financí.

3.4.5 Stravování a stravovací služby

Příspěvková organizace zabezpečuje závodní stravování ve vlastních zařízeních závodního stravování nebo pomocí jiné fyzické osoby, právnické osoby nebo organizační složky státu pro své zaměstnance, žáky speciálních odborných učilišť nebo středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů, studentům, žákům a vědeckým aspirantům po dobu jejich činnosti v příspěvkové organizaci, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů. PO může v souladu s kolektivní smlouvou zajistit závodní stravování ve vlastních stravovacích zařízeních rovněž zaměstnancům činným u příspěvkové organizace na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, a důchodcům, kteří v ní pracovali při odchodu do důchodu. Dále může příspěvková organizace poskytnout závodní stravování rovněž občanům, k jejichž stravování se zavázala smlouvou o závodním stravování s jinou fyzickou osobou, právnickou osobou nebo organizační složkou státu, a zaměstnancům jiných zaměstnavatelů, kteří jsou u ní nějak činní nebo jsou u ní na pracovní cestě. Ministerstvo financí upravuje náklady na závodní stravování a jejich úhradu vyhláškou.

3.4.6 Úvěry, půjčky a ručení příspěvkové organizace

Příspěvková organizace je oprávněna uzavírat smlouvy o úvěru nebo o půjčce pouze po předchozím písemném souhlasu zřizovatele. V případě půjček zaměstnancům z fondu

kulturních a sociálních potřeb se tento souhlas nevyžaduje. PO může získat od svého zřizovatele návratnou finanční výpomoc k dočasnému krytí svých potřeb, jestliže je její vrácení zabezpečeno jejími výnosy běžného roku, nejpozději však do 31. března následujícího roku. Za závazky třetích osob příspěvková organizace není oprávněna ručit, ani jinak je zajišťovat (*Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*).

4 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ HOSPODAŘENÍ NEMOCNICE T. G. MASARYKA HODONÍN

Nemocnice TGM Hodonín se řídí zákony ČR, zásadami Jihomoravského kraje a vnitřními směrnicemi, které upravují pravidla pro hospodaření a financování tohoto zařízení. Analýzy jsou prováděny za sledované období tří let, **tedy 2010 – 2012**. V této kapitole je nejprve popsána analýza zdrojů financování nemocnice, která je **detailně vypracována v příloze č. 1**. Nemocnice financuje svoji činnost z peněžních prostředků, které získává z hlavní činnosti, hospodářské činnosti, z dotací a fondů. Peněžními prostředky získanými hlavní činností se rozumí tržby od zdravotních pojišťoven, tržby od samoplátců a policie, regulační poplatky, tržby za prodané zboží, aktivace krevních výrobků, úroky a ostatní výnosy. Z hospodářské činnosti jsou to pak tržby ze zahrady, pronájmu, prodeje obědů, výnosy z odepsaných pohledávek, pokuty, penále a poskytování informací z archivu. Nemocnice tvoří fond investiční, rezervní (dary), fond kulturních a sociálních potřeb. Zřizovatel na samotný provoz nemocnice nepřispívá, avšak každý rok přispívá 2 000 000 Kč na oddělení lékařské služby první pomoci („dále jen LSPP“) a dále poskytuje investiční dotace na jednotlivé schválené akce.

Ve druhé části této kapitoly je provedena vertikální analýza nákladů a výnosů za hlavní i hospodářskou činnost, se zaměřením na tržby z prodeje služeb, čímž se myslí úhrady od zdravotních pojišťoven. Co je předmětem hlavní a hospodářské činnosti bylo uvedeno v podkapitole 2.6. Přesné peněžní částky úhrad od zdravotních pojišťoven **jsou podrobně zpracovány v příloze č. 2**. Dále je v jednotlivých letech zhodnocen hospodářský výsledek.

4.1 Financování Nemocnice TGM Hodonín v roce 2010

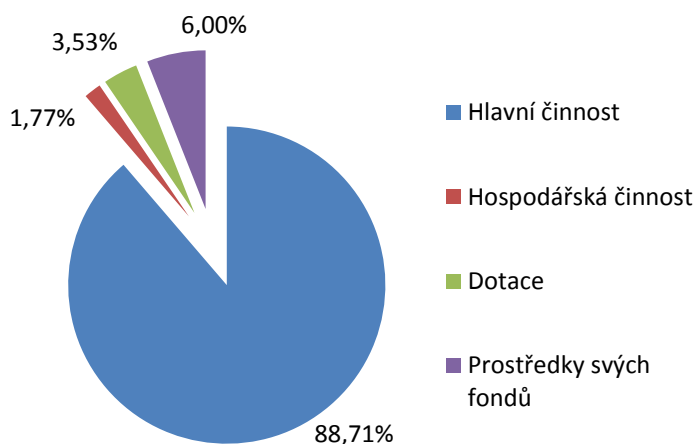
Celková suma zdrojů financování **v roce 2010** dosáhla částky 407 816 199 Kč. Z grafu 4.1 lze vidět, že nemocnice financuje svoji činnost především z peněžních prostředků, které získává hlavní činností. Nemocnice za **hlavní činnost** utržila 361 775 398 Kč, což představuje 88,71 %. Největší část tvoří úhrady od zdravotních pojišťoven částkou 320 319 028 Kč. Peněžní prostředky z **hospodářské činnosti** činily pouze necelé 2 % z celkových zdrojů, největší část tvoří výnosy z nájmu (6 386 926 Kč).

Dotace se na celkových zdrojích podílí necelými 4%. V roce 2010 byly přijaty **investiční dotace** v celkové výši 11 750 000 Kč. Zřizovatel poskytl dotaci ve výši 500 000 Kč na akci Slavnostní odhalení busty T. G. Masaryka, nevyčerpaná část činila

7 615 Kč. Dále poskytl 1 000 000 Kč na vybavení varny nemocnice. Ministerstvo zdravotnictví přispělo 10 000 000 Kč na akci „Zavedení bezfilmového provozu metodou přímé digitalizace“. Město Hodonín poskytlo 250 000 Kč na pořízení monitoru vitálních funkcí pro dětské oddělení. **Ostatní dotace** byly nemocnici poskytnuty ve výši 2 639 000 Kč. Od zřizovatele nemocnice obdržela 2 000 000 Kč na LSPP. Od MPSV ze státního rozpočtu byla poskytnuta dotace ve výši 639 000 Kč na sociální služby.

Rezervní fond byl navýšen z peněžních darů a počáteční stav činil 155 000 Kč. Podíl na celkových zdrojích dosahoval 0,11 %. Nemocnice čerpala z RF v minimální míře (11 000 Kč), peněžní prostředky byly určeny jednotlivým oddělením. **Investiční fond** byl tvořen z počátečního stavu, odpisů, z dotací z rozpočtu kraje a města Hodonína a jeho procentní výše činila 4,97 % z celkových zdrojů. Z investičního fondu bylo čerpáno 12 452 000 Kč na pořízení DM, rekonstrukce a modernizace. Tvorba **fondu kulturních a sociálních potřeb** v tomto roce činila 3 760 000 Kč, bylo čerpáno 1 678 000 Kč. Fond byl čerpán na kulturní, sociální a tělovýchovnou činnost, penzijní pojištění, stravování, rekreaci, zájezdy a dětské tábory.

Graf 4.1 Procentní vyjádření jednotlivých zdrojů financování nemocnice v roce 2010

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.2 Financování Nemocnice TGM Hodonín v roce 2011

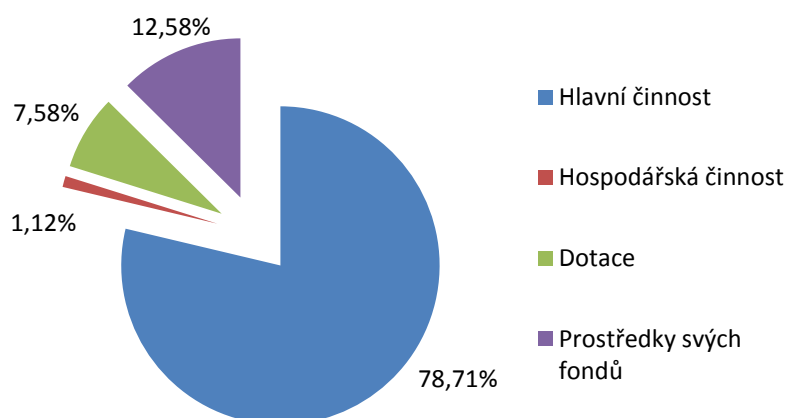
V roce 2011 měla nemocnice k dispozici nejvíce peněžních prostředků za všechny tři sledované roky a jejich výše činila 472 290 973 Kč. Nemocnice získala finanční prostředky z **hlavní činnosti** ve výši 371 757 908 Kč, a tím opět zaujímá první místo podílem 78,71%

mezi celkovými zdroji, tak jak ukazuje graf 4.2. Příjmy z **hospodářské činnosti** oproti minulému roku klesly na 5 252 578 Kč, z důvodu pozdějšího odprodeje bytů na Národní třídě.

Nemocnice v tomto roce přijala **investiční dotace** v celkové výši 33 103 000 Kč, což je o 4% více než v roce 2010. Zřizovatel daroval 23 103 000 Kč na akci „Zateplení budov a výměnu výplní“. Rovněž byla přijata dotace od zřizovatele ve výši 10 000 000 Kč na akci „Modernizace přístrojového vybavení a energetického hospodářství“. Dotace byla čerpána ve výši 496 000 Kč na pořízení zdravotních přístrojů. Nevyčerpaná část zůstala k použití do roku 2012. Celková hodnota **ostatních dotací** činila 2 689 500 Kč. Dotace na sociální služby byla poskytnuta od MPSV ze státního rozpočtu ve výši 617 000 Kč. Od zřizovatele nemocnice přijala 2 000 000 Kč na provoz LSPP. Město Hodonín darovalo 50 000 Kč na krytí nákladů spojených s uvedením zimní zahrady do provozu. Dále byla ponechána nevyčerpaná provozní dotace z roku 2010 v hodnotě 22 500 Kč.

V roce 2011 tvořily **rezervní fond** poskytnuté peněžní dary ve výši 181 000 Kč a počáteční stav činil 425 000 Kč. Čerpání darů bylo určeno jednotlivým oddělením ve výši 508 000 Kč. **Investiční fond** byl v tomto roce navýšen o necelých 7 % oproti roku minulému a podíl tvořil 11,73 % z celkových zdrojů. Tento fond tvořil počáteční stav (8 074 000 Kč), přiděl odpisů (14 053 000 Kč), dotace z rozpočtu kraje (33 095 000 Kč), peněžní dar (200 000 Kč) a byl čerpán v celkové hodnotě 45 677 000 Kč na pořízení DM, rekonstrukci a modernizace, odvod do rozpočtu kraje, na krytí fondu investičními prostředky, čerpání dotace od zřizovatele. Procentní podíl **fondu kulturních a sociálních potřeb** na celkových zdrojích byl 0,72 %. Fond byl čerpán ve výši 1 813 000 Kč na kulturní, sociální a tělovýchovnou činnost, masáže zaměstnanců, penzijní pojištění, stravování, rekreaci, zájezdy, dětské tábory a peněžní dary k jubileím.

Graf 4.2 Procentní vyjádření jednotlivých zdrojů financování nemocnice v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.3 Financování Nemocnice TGM Hodonín v roce 2012

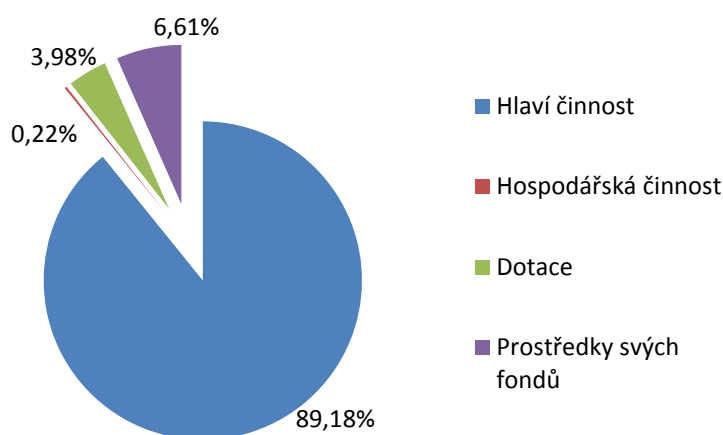
Celkové zdroje **za rok 2012** dosáhly hodnoty 418 971 583 Kč. Příjmy nemocnice z **hlavní činnosti** byly ve výši 373 645 818 Kč (89,18 %) a z **hospodářské činnosti** 937 131 Kč (0,22 %). V roce 2011 došlo k prodeji ubytovny na ulici Bří Čapků a v závěru roku 2011 k prodeji bytového domu na ulici Národní třída, takže hospodářská činnost v roce 2012, již nemá odpovídající výnosy z pronájmu bytů a ubytovny.

Investiční dotace zaujímají 4% podíl na celkových zdrojích a jejich hodnota činila 14 233 937 Kč. Město Hodonín darovalo peněžní prostředky na pořízení anesteziologického přístroje a vrtačky ve výši 1 000 000 Kč, na spolufinancování dodávky a montáže vytápění pro botanický skleník ve výši 200 000 Kč. Statní fond životního prostředí ČR poskytl dotaci na akci „Zateplení objektů Nemocnice TGM Hodonín“ v hodnotě 13 033 937 Kč. V tomto roce byla dočerpána dotace zřizovatele z roku 2011 určená na „Modernizaci přístrojového vybavení a energetického hospodářství“. Organizace obdržela **ostatní dotace** v celkové hodnotě 2 453 700 Kč. MPSV poskytlo dotaci 349 000 Kč na sociální služby. I v tomto roce zřizovatel udělil dotaci 2 000 000 Kč na provoz LSPP. Dále poskytl dotaci 65 000 Kč na zřízení pomocného analytického přehledu, který se používá v účetnictví pro bližší specifiky. Město Hodonín darovalo 25 000 Kč na krytí nákladů spojených s oslavou 60. výročí Nemocnice TGM Hodonín.

Všechny tři fondy dohromady tvořily 6,61 %, což je o polovinu méně než v předchozím roce. **Rezervní fond** tvořil počáteční stav (508 000 Kč) a peněžní dary

(118 000 Kč). Peněžní dary byly čerpány v hodnotě 108 000 Kč. Částkou 24 141 000 Kč byl tvořen **fond investiční**. Největší část fondu byla tvořena z přídelu z odpisů DHM a DNM ve výši 13 466 000 Kč. Prostředky tohoto fondu byly opět čerpány na pořízení DM, rekonstrukci a modernizaci a na krytí fondu investičními prostředky částkou 23 360 000 Kč. Tvorba **fondu kulturních a sociálních potřeb** činila v tomto roce 2 934 000 Kč a byla čerpána opět na stejné aktivity zaměstnanců jako v předchozích letech v celkové výši 1 653 000 Kč (viz graf 4.3).

Graf 4.3 Procentní vyjádření zdrojů financování nemocnice v roce 2012

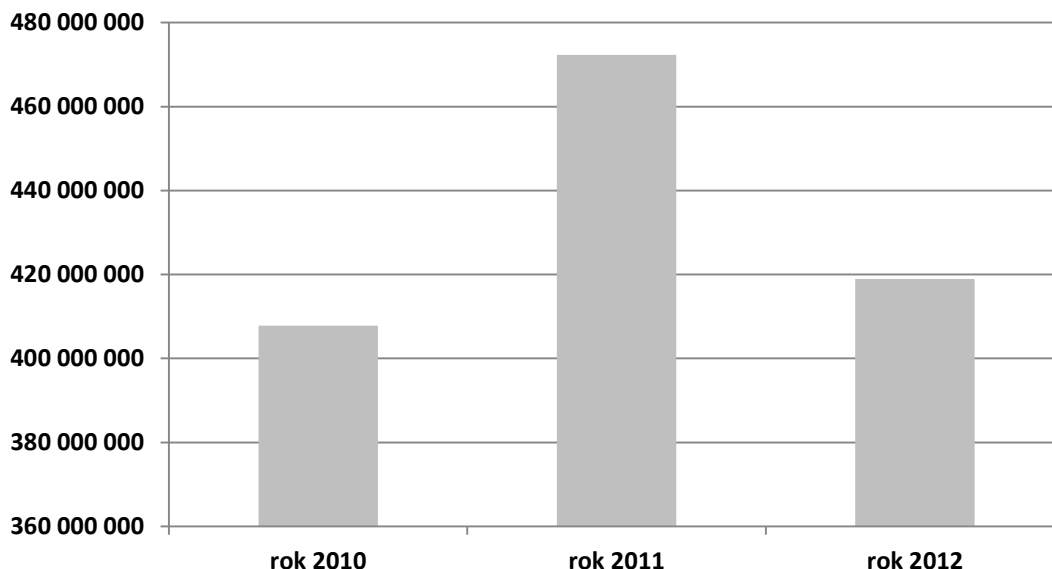
Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.4 Shrnutí zdrojů financování v letech 2010 – 2012

Z grafu 4.4 je zřejmé, že nejvíce peněžních prostředků pro financování své činnosti nemocnice získala v roce 2011, a to 472 290 973 Kč (viz příloha č. 1). Rok 2011 byl pro nemocnici z pohledu financování rokem nejlepším, díky velkým **investičním dotacím** od zřizovatele na účelové akce, kdy oproti roku 2010 a 2012 tyto dotace vzrostly přibližně o 4 %. Dále byl ve vysoké míře tvořen **investiční fond**, což také přispělo ke zvýšení zdrojů. Z pohledu **hospodářské činnosti** byl úspěšný rok 2010, kdy nemocnice měla stále ve vlastnictví ubytovnu a bytové domy, které pronajímala, naopak v roce 2012 byly tyto peněžní prostředky nejmenší, z důvodu odprodeje těchto budov, čímž nemocnice přišla o výnosy z pronájmu. Nejvíce peněžních prostředků za **hlavní činnost** nemocnice obdržela v roce 2012, avšak v roce 2011 byly tyto prostředky pouze o 2 000 000 Kč nižší. Vysoké příjmy

byly dosaženy efektivním vyjednáváním se zdravotními pojišťovnami, především s pojišťovnou VZP.

Graf 4.4 Financování Nemocnice TGM Hodonín v letech 2010, 2011, 2012

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.5 Analýza roku 2010

Tab. 4.1 zobrazuje celkové náklady **hlavní činnosti** v roce 2010, které činily 361 500 000 Kč. Největší podíl na celkových nákladech hlavní činnosti mají **mzdové náklady**, a to 40,49 %. Tyto náklady tvoří platy zaměstnanců včetně odměn a ostatní osobní náklady („dohody o pracovní činnosti a o provedení práce“). V roce 2010 byly peněžní prostředky na tomto účtu poměrně vysoké, v důsledku navýšení platů, dle nařízení vlády z roku 2009, kterým se mění nařízení č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů. Druhý největší podíl na celkových nákladech má **spotřeba materiálu**, a to 25,81 %. Při nákupu materiálu začala nemocnice používat v podstatně větší míře systém e-aukcí, s cílem dosáhnout co nejnižší možné ceny, při zachování vysoké kvality. Byla učiněna také další opatření v oblasti řízení nákladů na tomto účtu, a to především s důslednou kontrolou léků, materiálu zdravotnického, úklidového a kancelářského a zavedení pravidelného hodnocení výsledků jednotlivých primariátů a vybraných oddělení. Další v pořadí, podle výše podílu na celkových nákladech, je **zákonné sociální pojištění**, které tvoří zákonné sociální a zdravotní pojištění. Tento účet navazuje na

čerpání mzdových nákladů. Položka, která přesahuje deset milionů korun je **spotřeba energie**. Náklady na elektřinu byly vyšší z důvodu teplého letního počasí, kdy byla používána ve značné míře klimatizace, a také byly vyšší náklady na vodu kvůli havárii vodovodního řadu. U plynu došlo k malé úspoře, zejména díky stabilizaci ceny plynu pro rok 2010. **Ostatní služby** tvoří 3,84 % z celkových nákladů částkou 13 888 000 Kč. Tak vysoké částky bylo dosaženo překročením výdajů na servis a kontrolní prohlídky zdravotních přístrojů. Peněžní prostředky určené na tuto oblast neustále rostou a dají se jen velmi obtížně regulovat, vzhledem k tomu, že výrobci zdravotní techniky neumožňují využití konkurenčních opraven a jsou dislokováni vesměs v Praze a západních a severních Čechách, takže si účtují nemalé peníze na dopravu. Ostatní náklady jsou nesrovnatelně nižší než uvedené položky.

Celkové náklady **hospodářské činnosti** dosahovaly v roce 2010 hodnoty 4 753 000 Kč. Více než polovinu celkových nákladů tvoří položka **spotřeba energie**. Na tento účet se účtuje o spotřebě elektrické energie, vody, plynu a tepla. Velmi chladný měsíc listopad a prosinec způsobil vyšší spotřebu v oblasti dodávek tepla pro ubytovnu a byty, které má nemocnice ve vlastnictví. Náklady na **opravy a udržování** vzrostly vzhledem k nutným opravám koupelen ubytovny.

Tab. 4.1 – Analýza nákladů hlavní a hospodářské činnosti v roce 2010

Název položky	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
	Kč (v tis.)	%	Kč (v tis.)	%
501 – Spotřeba materiálu	93 303	25,81	260	5,47
502 – Spotřeba energie	13 564	3,75	2 626	55,26
504 – Prodané zboží	16 133	4,46	-	-
511 – Opravy a udržování	4 659	1,29	279	5,87
512 – Cestovné	228	0,063	-	-
513 – Náklady na reprezentaci	70	0,019	-	-
518 – Ostatní služby	13 888	3,84	499	10,50
521 – Mzdové náklady	146 362	40,49	510	10,73
524 – Zákonné sociální pojištění	49 712	13,75	173	3,64
527 – Zákonné sociální náklady	2 503	0,68	23	0,48
528 – Ostatní sociální náklady	169	0,047	-	-
531 – Daň silniční	17	0,05	-	-
538 – Ostatní daně a poplatky	131	0,36	22	0,46
542 – Ostatní pokuty a penále	57	0,16	-	-
544 – Prodaný materiál	1 277	0,35	-	-
549 – Jiné ostatní náklady	5 643	1,56	72	1,52
551 – Odpisy DM	13 605	3,76	288	6,06
562 – Úroky	1	0,00	-	-
563 – Kurzové ztráty	2	0,001	-	-
569 – Ostatní finanční náklady	162	0,045	-	-
NÁKLADY CELKEM	361 500	100	4 753	100

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

Do výnosů **hlavní činnosti** bylo v roce 2010 zaúčtováno celkem 364 502 000 Kč (viz Tab. 4.2). Největší podíl na celkových výnosech mají **tržby z prodeje služeb** s částkou 322 416 000 Kč, což procentním vyjádřením představuje 88,45 %. Tyto tržby tvoří převážně úhrady od zdravotních pojišťoven. Tyto úhrady oproti minulému roku klesly, z důvodu zaúčtování vyšší dohadné položky k výnosům od zdravotních pojišťoven. Ani v závěru roku 2010 se nepodařilo zvýšit počet hospitalizací zejména pojištěnců VZP, ale také ZPMV a ČPZP, takže nemocnice očekávala po vyúčtování tohoto roku krácení paušální úhrady.

Podrobné informace o tomto zmiňovaném účtu jsou rozebrány níže v podkapitole 4.5.1. Další položkou, která tvoří 5,17 % z celkových výnosů hlavní činnosti, jsou **tržby z prodeje zboží**. Došlo k výraznému poklesu tržeb v lékárně pro veřejnost, zejména z důvodu ukončení proplácení regulačních poplatků od Jihomoravského kraje. Účet **aktivace** tvoří necelé 2 % z celkových výnosů. Jedná se o vlastní zpracování krve na krevní deriváty. Byl zaznamenán pokles, z důvodu sníženého zájmu, jak vlastních oddělení nemocnice, tak i externích odběratelů. **Jiné ostatní výnosy** tvoří 3,93 % z celkových výnosů částkou 14 310 000 Kč. Na tomto účtu jsou evidovány výnosy od pojišťoven, jiné výnosy, bezplatné nabytí krve. Vyšších tržeb bylo dosaženo zejména vyššími doplatky od zdravotních pojišťoven, než nemocnice očekávala (o 1 130 000 Kč), přijatými bonusy za množstevní dodávky od dodavatelů zdravotního materiálu a léku a větším počtem strávníků díky nové jídelně. Částkou 2 078 000 Kč se na celkových výnosech podílí položka **provozní dotace**. Tyto dotace již byly rozebrány v podkapitole 4.1.

Nemocnice v tomto roce zaúčtovala do výnosů **hospodářské činnosti** celkem 7 201 000 Kč. Na výnosech se podílely pouze tři položky. Největší část zastupují **jiné ostatní výnosy** částkou 7 178 000 Kč. Tuto položku tvoří hlavně výnosy z pronájmu. Další dva účty, které tvoří nepatrnou část celkových výnosů, a to 0,32 %, jsou **smluvní pokuty a úroky z prodlení a platby za odepsané pohledávky**

Tab. 4.2 – Analýza výnosů hlavní a hospodářské činnosti v roce 2010

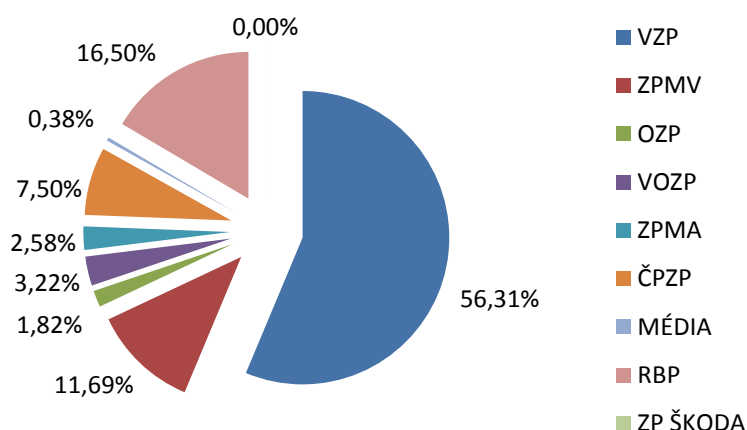
Název položky	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
	Kč (tis.)	%	Kč (tis.)	%
602 – Tržby z prodeje služeb	322 416	88,45	4 014	55,74
603 – Výnosy z pronájmu	-	-	2 518	34,97
604 – Tržby z prodeje zboží	18 847	5,17	-	-
621 – Aktivace	5 143	1,41	-	-
641 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení	-	-	11	0,15
643 – Platby za odepsané pohledávky	-	-	12	0,17
644 – Tržby z prodeje materiálu	1 056	0,29	-	-
648 – Použití fondu rezervního a investičního	11	0,01	-	-
649 – Jiné ostatní výnosy	14 310	3,93	646	8,97
662 – Úroky	4	0,00	-	-
671 – Dotace ze SR na sociální služby +ostatní	639	0,18	-	-
672 – Provozní dotace a dotace na LSPP	2 078	0,57	-	-
VÝNOSY CELKEM	364 502	100	7 201	100

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.5.1 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2010

Graf 4.5 zobrazuje procento zastoupení jednotlivých **zdravotních pojišťoven** na příjmech nemocnice v roce 2010. Zdravotní pojišťovna **VZP** poskytla v roce 2010 nejvíce peněžních prostředků, a to 181 667 000 Kč. Druhý největší podíl na úhradách měla zdravotní pojišťovna **RBP** (16,50%). Na třetím místě byla pojišťovna **MV** s částkou 37 720 000 Kč. V roce 2010 nemocnice pokračovala v jednáních se zdravotními pojišťovnami, s cílem udržet úroveň úhrad za zdravotní péči minimálně na úrovni roku 2009. Dále se snažila dosáhnout spravedlivých úhrad od pojišťoven, kde hrozilo krácení. Po intenzivních jednáních se podařilo snížit některé podstatné srážky, takže v celkovém součtu za rok 2009 nemocnice vracela pojišťovnám pouze 982 000 000 Kč. Dalším jednáním v průběhu tohoto roku se podařilo navýšit zálohy od zdravotních pojišťoven ve výši 24 418 000 Kč oproti roku 2009.

Graf 4.5 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2010

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.5.2 Hospodářský výsledek za rok 2010

Nemocnice v roce 2010 dosáhla kladného **výsledku hospodaření**, tak jak poukazuje Tab. 4.3. Výše výsledku po zdanění činila 2 411 000 Kč. Nemocnice snižuje základ daně podle §20 odst. 7 ZDP. Hospodářský výsledek za hlavní činnost činil 1 331 000 Kč a za doplňkovou činnost 1 080 000 Kč. Pozitivní vliv na kladný výsledek hospodaření měly vyšší tržby od zdravotních pojišťoven, vyšší dosažené bonusy od dodavatelů léků, nižší náklady na spotřebu léků, přínosy nákupu pomocí e-aukcí, nižší náklady na nakupované opravy a nižší náklady na pořízení DDHM vlivem e-aukcí. Na výsledek hospodaření působily i negativní vlivy, například pokles tržeb a marže u lékárny pro veřejnost, vyúčtování zdravotní péče za rok 2009, navýšení mzdových nákladů dle vládních nařízení, zaúčtování dohadných položek na vyúčtování zdravotní péče, vyšší náklady na odpisy DHM, odvod daně z příjmu právnických osob.

Tab. 4.3 – Hospodářský výsledek za rok 2010

Položka	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Třída 6	364 502 000	7 201 000
Třída 5	361 500 000	4 753 000
Hospodářský výsledek	3 002 000	2 448 000
HV před zdaněním celkem	5 450 000	
Daň z příjmu právnických osob	3 039 000	
HV po zdanění	1 331 000	1 080 000
HV po zdanění celkem	2 411 000	
Neuhrazená ztráta z minulých let	-42 738 000	

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.6 Analýza roku 2011

Z Tab. 4.4 lze vidět, že nemocnice zaúčtovala v roce 2011 do **nákladů hlavní činnosti** celkem 372 494 000 Kč. Nejpodstatnější část celkových nákladů, a to podílem 41,50 %, tvoří **mzdové náklady**. V roce 2011 vzrostly platy o 5,6 %, na základě rozhodnutí MZČR, přidat na platech lékařům v souvislosti s akcí „Děkujeme, odcházíme“. Díky tomu však nemocnice přijala úsporná opatření v personální oblasti. Původní plán počtu pracovníků byl operativně snížen o 10, což se projevilo v úspoře čerpání peněžních prostředků na platy. Částkou 95 385 000 Kč a zároveň druhou nejpodstatnější část celkových nákladů zaujímá účet **spotřeba materiálu**. Na tomto účtu došlo k úspoře ve spotřebě materiálu na údržbu a vybavení drobným DHM, dále k výrazné úspoře u nákupu nábytku a spotřeby krve. Nicméně náklady v tomto roce byly vyšší než v předchozím, z důvodu větší spotřeby léků a zdravotního materiálu. Třetí největší procentní zastoupení má účet **sociální a zdravotní pojištění**. Tato položka představuje náklady navazující na čerpání mzdových nákladů. **Ostatní služby** se na celkových nákladech podílely částkou 15 338 000 Kč. Tyto náklady byly ovlivněny zejména tím, že podle nové účetní osnovy se na účet 518 od roku 2011 účtuje stočné, čímž došlo k navýšení tohoto účtu. Zbylé nákladové položky celkem tvoří pouhých 14,7 %.

V roce 2011 činily celkové náklady **hospodářské činnosti** 3 213 000 Kč. Skoro poloviční procentní zastoupení (41,61 %) zaujímá účet **spotřeba ostatních**

neskladovatelných položek. Tyto náklady byly vysoké z důvodu nepředpokladatelného posunu prodeje budovy na Národní třídě až na závěr roku. **Ostatní služby** činily 656 000 Kč a zastupují druhou pozici v tabulce celkových nákladů s 20,29%. Na tento účet byly přeúčtovány režijní náklady související se správou a údržbou z hlavní činnosti ve výši 306 000 000 Kč. Celkové náklady hospodářské činnosti byly vyšší, než se očekávalo, z důvodu pozdějšího předání bytového domu na ulici Národní třída novému majiteli.

Tab. 4.4 – Analýza nákladů hlavní a hospodářské činnosti v roce 2011

Název položky	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
	Kč (v tis.)	%	Kč (v tis.)	%
501 – Spotřeba materiálu	95 385	25,62	127	3,95
502 – Spotřeba energie	12 398	3,33	179	5,57
503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	1 015	0,27	1 337	41,61
504 – Prodané zboží	14 775	3,97	-	-
511 – Opravy a udržování	4 073	1,09	111	3,45
512 – Cestovné	278	0,07	-	-
513 – Náklady na reprezentaci	52	0,01	-	-
518 – Ostatní služby	15 338	4,12	652	20,29
521 – Mzdové náklady	154 509	41,50	358	11,14
524 – Zákonné sociální pojištění	52 445	14,08	122	3,80
527 – Zákonné sociální náklady	1 456	0,39	10	0,31
528 – Jiné sociální náklady	530	0,14	2	0,06
531 – Daň silniční	18	0,00	-	-
538 – Jiné daně a poplatky	11	0,00	-	-
541 – Smluvní pokuty a úroky	2	0,00	-	-
542 – Jiné pokuty a penále	13	0,00	-	-
544 – Prodaný materiál	662	0,18	-	-
547 – Manka a škody	14	0,00	-	-
549 – Ostatní náklady z činnosti	5 358	1,44	101	3,14
551 – Odpisy DM	13 839	3,72	214	6,66
557 – Náklady z odepsaných pohledávek	135	0,04	-	-
562 – Úroky	45	0,01	-	-
569 – Ostatní finanční náklady	143	0,04	-	-
NÁKLADY CELKEM	372 494	100	3 213	100

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

Tab. 4.5 zobrazuje výnosy **hlavní činnosti** za rok 2011, které dosáhly celkové částky 374 637 000 Kč. Nejvyšší mírou se podílely **tržby z prodeje služeb**(úhrady od zdravotních pojišťoven), a to částkou 330 776 000 Kč. Na tyto úhrady mělo velký vliv zaúčtování vyšší dohadné položky k výnosům od zdravotních pojišťoven, protože ani v závěru roku 2011 se nepodařilo eliminovat nízký Case-mix index u pojištěnců ZPMV. Úhrady od pojišťoven jsou podrobně rozebrány v podkapitole 4.6.1. Účet **ostatní jiné výnosy** tvoří necelými 5% podstatně menší část, avšak zastupuje druhé místo v tabulce celkových výnosů. V tomto roce byl překročen rozpočet vyšším zaúčtováním nekrytí investičního fondu a naopak nižšími srážkami od zdravotních pojišťoven než nemocnice očekávala. Necelých 5 % tvoří také položka **tržby z prodeje zboží**. Oproti roku předchozímu byly tržby za zboží v lékárně pro veřejnost nižší, jelikož ze strany JMK došlo k ukončení poskytování finančních darů pacientům na úhradu regulačních poplatků. Objem tržeb se podařilo mírně navýšit po zavedení slev formou Senior Pasů, které nemocnici umožňují konkurovat lékárnám řetězce Dr. Max. Položka **aktivace** dosahovala v roce 2011 částky 4 652 000 Kč. Jedná se o vlastní zpracování krve na krevní deriváty. Byl zaznamenán pokles z důvodu sníženého zájmu o krevní produkty, jak vlastních oddělení nemocnice, tak i externích odběratelů. S účtem aktivace souvisí také položka **tržby z prodeje materiálu**, kdy došlo k výraznému poklesu prodeje krve vlivem nových metod léčby a operací, které transfúze minimalizují. Ostatní výnosové položky nepřesahují 1 %.

Do výnosů **hospodářské činnosti** bylo zaúčtováno celkem 5 306 000 Kč. Hlavní položky těchto výnosů tvoří **tržby z prodeje služeb** (46,40 %) a **výnosy z pronájmu** (46,34 %). Tyto položky byly vyšší, v souvislosti s odprodejem bytového domu na ulici Národní třída, kde původní termín převzetí budovy byl posunut.

Tab. 4.5 – Analýza výnosů hlavní a hospodářské činnosti v roce 2011

Název položky	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
	Kč (tis.)	%	Kč (tis.)	%
602 – Tržby z prodeje služeb	330 776	88,29	2 462	46,40
603 – Výnosy z pronájmu	-	-	2 459	46,34
604 – Tržby z prodeje zboží	17 627	4,71	-	-
609 – Jiné výnosy z vlastních výkonů	53	0,01	-	-
621 – Aktivace	4 652	1,24	-	-
641 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení	-	-	10	0,19
643 – Platby za odepsané pohledávky	4	0,00	43	0,81
644 – Tržby z prodeje materiálu	535	0,14	-	-
648 – Použití fondu rezervního a investičního	98	0,03	-	-
649 – Jiné ostatní výnosy	18 143	4,84	332	6,26
662 – Úroky	4	0,00	-	-
671 – Dotace ze SR na sociální služby + ostatní	-	-	-	-
672 – Provozní dotace a dotace na LSPP	2 745	0,73	-	-
VÝNOSY CELKEM	374 637	100	5 306	100

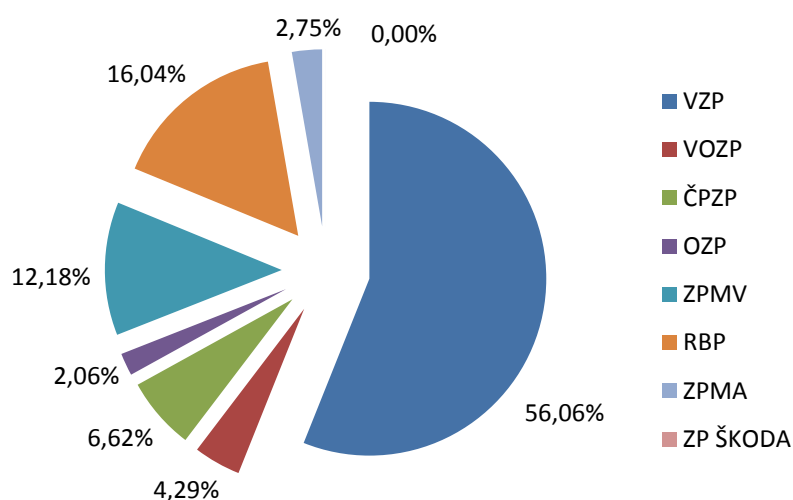
Zdroj:vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.6.1 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2011

V roce 2011 nemocnice od **zdravotních pojišťoven** obdržela celkem 320 020 000 Kč. Největší sumou 179 399 000 Kč se na úhradách podílí zdravotní pojišťovna **VZP**, jak poukazuje graf 4.6. Druhé místo zastupuje **RBP** s procentním zastoupením 16,04 % a třetí místo zaujímá **ZPMV** s 12,18%. V tomto roce bylo nutné se vyrovnat se sníženými platbami od pojišťoven za zdravotní péči. Bylo potřeba vyjednávat s těmi pojišťovnami, které požadovali vrácení části záloh za rok 2010, v důsledku nesplněných ukazatelů hospitalizací a Case-mix indexu. Case-mix index, neboli průměrná relativní váha zdravotnického zařízení, je suma relativních vah případů hospitalizace, dělená počtem případů léčených v určitém období. Zejména složité bylo vyjednávání s pojišťovnou VZP, která odmítala nasmlouvání jakékoliv zdravotní péče navíc, a také se ZPMV, která požadovala vrátku srážky

11 700 000 Kč. Nicméně výpočet této srážky byl vytvořen na chybné základně roku 2008. Nemocnice opět pokračovala v jednáních se zdravotními pojišťovnami, s cílem udržet úroveň úhrad za zdravotní péči minimálně na úrovni roku 2010. Snižovat srážky za tento rok se podařilo u ZP Metal Aliance a ZP ČPZP. Oborová zdravotní pojišťovna přispěla na prokazatelné náklady související s mimořádně nákladným pacientem. Jistého pokroku bylo dosaženo také jednáním s RBP, kde se nemocnici podařilo dosáhnout určitého navýšení plateb s příslibem dalšího řešení.

Graf 4.6 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2011

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.6.2 Hospodářský výsledek za rok 2011

Rok 2011 byl z hospodářského pohledu dalším rokem stabilizace a snižování kumulované ztráty minulých let, jak poukazuje Tab. 4.6. Nemocnice dosáhla kladného **hospodářského výsledku** 4 185 000 Kč po zdanění, a to vše za situace, kdy bylo nutné se vyrovnat se sníženými platbami za zdravotní péči od zdravotních pojišťoven. Nemocnice snížila základ daně podle §20 odst. 7 ZDP. Výsledek hospodaření ovlivnilo z pozitivního hlediska zaúčtování nekrytí IF, proúčtování dohadných položek srážek od ZP, úspora při spotřebě materiálu na údržbu a nákupy DDHM. Z negativního hlediska to bylo navýšení osobních nákladů, srážky od ZP za rok 2010, vyšší spotřeba zdravotního materiálu a léků.

Tab. 4.6 – Hospodářský výsledek za rok 2011

Položka	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Třída 6	374 637 000	5 306 000
Třída 5	372 494 000	3 214 000
Hospodářský výsledek	2 143 000	2 092 000
HV před zdaněním celkem	4 235 000	
Daň z příjmu právnických osob	50 000	
HV po zdanění	2 117 000	2 067 000
HV po zdanění celkem	4 185 000	
Neuhrazená ztráta z minulých let	-38 554 000	

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.7 Analýza roku 2012

Tab. 4.7 zobrazuje částky a procentní zastoupení nákladových položek na celkových nákladech **hlavní činnosti** za rok 2012. Celkové náklady v tomto roce činily 374 102 000 Kč. Největší procentní zastoupení (41,13 %) má opět položka **mzdové náklady**. V tomto roce se na tomto účtu uspořilo přes 3 000 000 Kč. Úspora byla dosažena zejména regulací plánovaných počtů zaměstnanců a nerealizovaným nárůstem platů lékařů a ostatních zdravotnických zaměstnanců, v návaznosti na závěry memoranda lékařů „Děkujeme, odcházíme“, tak jak k tomu přistoupily nemocnice na příkaz Ministerstva zdravotnictví. **Spotřeba materiálu** se částkou 95 996 000 Kč podílela na celkových nákladech 25%. Peněžní prostředky na tomto účtu byly vyšší, což způsobilo překročení plánované spotřeby léků, zdravotního materiálu, expirované krve a vyšších nákladů na PHM v důsledku nárůstu cen nafty a benzínu. **Náklady na sociální a zdravotní pojištění** tvoří třetí největší položku z celkových nákladů, a to 13,91 %. Jedná se o náklady navazující na čerpání mzdových nákladů. V roce 2012 se zde objevil nový účet **aktivace oběžného majetku**. Jedná se o aktivaci vyrobené krve, v minulém období účtovanou ve výnosech na účtu 621. Také účet **spotřeba jiných neskladovatelných dodávek** se přesunul do nákladů. Na tomto účtu je od tohoto roku sledována spotřeba vody a dodaného tepla. Zbylé nákladové položky tvoří dohromady necelých 20 %.

Celkové náklady **hospodářské činnosti** v roce 2012 činily pouze 392 000 Kč. Více než polovinu tvoří účet **náklady z odepsaných pohledávek**. Jednalo se o náklady související s odepsáním nedobytných pohledávek za nájemné ubytovny Bří Čapků a bytů na Národní třídě, starších 3 let, které se nepodařilo vymoci ani soudní cestou. Účet **spotřeba materiálu** zastupuje částkou 110 000 Kč druhé místo v tabulce. Náklady byly vyšší z důvodu nižšího rozpočtu na externí obědy. Za **spotřebu energie** bylo zaplaceno celkem 40 000 Kč. Výše byla ovlivněna vyúčtováním energií z roku 2011. Ostatní položky tvoří nepatrné procento.

Tab. 4. 7 – Analýza nákladů hlavní a hospodářské činnosti v roce 2012

Název položky	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
	Kč (v tis.)	%	Kč (v tis.)	%
501 – Spotřeba materiálu	95 996	25,04	110	28,06
502 – Spotřeba energie	12 520	3,27	40	10,20
503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	1 068	0,28	5	1,28
504 – Prodané zboží	15 693	4,09	-	-
507 – Aktivace oběžného majetku	-4 673	1,22	-	-
511 – Opravy a udržování	2 894	0,75	-	-
512 – Cestovné	215	0,06	-	-
513 – Náklady na reprezentaci	48	0,01	-	-
518 – Ostatní služby	16 242	4,24	24	6,12
521 – Mzdové náklady	157 704	41,13	8	2,04
524 – Zákonné sociální pojištění	53 346	13,91	-	-
525 – Jiné sociální pojištění	655	0,17	-	-
527 – Zákonné sociální náklady	1 398	0,36	-	-
531 – Daň silniční	18	0,00	-	-
538 – Jiné daně a poplatky	3	0,00	-	-
541 – Smluvní pokuty a úroky	3	0,00	-	-
542 – Jiné pokuty a penále	1	0,00	-	-
544 – Prodaný materiál	552	0,14	-	-
547 – Manka a škody	26	0,00	-	-
549 – Ostatní náklady z činnosti	3 561	0,93	3	0,77
551 – Odpisy DM	13 466	3,51	-	-
557 – Náklady z odepsaných pohledávek	89	0,02	202	51,53
558 – Náklady z DDM	3 174	0,83	-	-
562 – Úroky	45	0,01	-	-
NÁKLADY CELKEM	374 102	100	392	100

Zdroj:vlastní zpracování dle interních zdrojů

Nemocnice v roce 2012 do výnosů **hlavní činnosti** zaúčtovala celkem 376 193 000 Kč (viz Tab. 4.8). Účet **tržby z prodeje služeb** (úhrady od zdravotních pojišťoven) tvoří většinový podíl (88,09 %) na celkových výnosech částkou 331 382 000 Kč. V tomto roce došlo k poklesu úhrad od zdravotních pojišťoven, ale nemocnici se podařilo navýšit úhrady za následnou péči o 5 265 000 Kč. Nicméně to nestačilo na nízké zálohy od ZP na rok 2012 za akutní péči. Tato problematika je podrobně rozebrána v podkapitole 4.7.1. Druhou největší položkou jsou **tržby z prodeje zboží**, avšak tvoří pouze 5,07 %. Proti roku 2011 byly tržby za zboží v lékárně o 1 443 000 Kč vyšší. Na objem tržeb příznivě působilo poskytování slev v rámci Senior Pasů a Rodinných Pasů. Výnosová položka **použití fondu rezervního a investičního** oproti roku 2011 vzrostla o více než 9 000 000 Kč. K vysokému vzrůstu došlo v závěru roku 2012, kdy dle nové metodiky bylo na účet 648 zaúčtováno nekrytí investičního fondu. Přitom ještě v loňském roce bylo nekrytí investičního fondu účtováno na účet 649. Další vysoký nárůst peněžních prostředků proběhl na účtu **jiné ostatní výnosy**, a to o necelých 6 000 000 Kč. Až do konce roku probíhalo vyjednávání o srážce za zdravotní péči s pojišťovnou ZPMV, takže se očekávalo, že dojde k poklesu na tomto účtu. Po složitých jednáních se však vedení nemocnice podařilo prokázat, že srážka za rok 2011 byla neoprávněná, čímž k poklesu tržeb nedošlo, naopak nemocnice obdržela několik bonusových plateb od dodavatelů za množstevní odběry zdravotního materiálu a léčiv.

Celkové výnosy **hospodářské činnosti** v roce 2012 dosahovaly částky 937 000 Kč, to je o více než 4 000 000 Kč méně než v roce 2011. Celkové výnosy tvoří pouze tři výnosové položky – **tržby z prodeje služeb**, **výnosy z pronájmu**, **ostatní výnosy z činnosti**. Po odprodeji ubytovny na ulici Bří Čapků a bytů na Národní třídě jsou výnosy hospodářské činnosti tvořeny pouze drobnými pronájmy, prodejem obědů, výkony sterilizace a drobnými výnosy ze zahrady.

Tab. 4.8 – Analýza výnosů hlavní a hospodářské činnosti v roce 2012

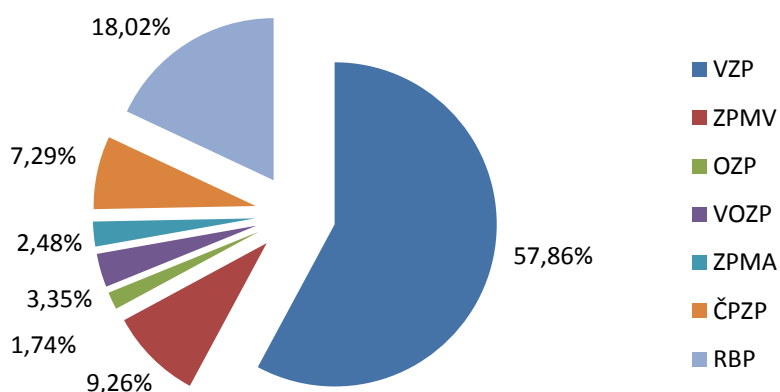
Název položky	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
	Kč (tis.)	%	Kč (tis.)	%
602 – Tržby z prodeje služeb	331 381	88,09	270	28,82
603 – Výnosy z pronájmu	-	-	374	39,91
604 – Tržby z prodeje zboží	19 070	5,07	-	-
609 – Jiné výnosy z vlastních výkonů	24	0,01	-	-
643 – Platby za odepsané pohledávky	5	0,00	-	-
644 – Tržby z prodeje materiálu	380	0,10	-	-
648 – Použití fondu rezervního a investičního	9 118	2,42	-	-
649 – Jiné ostatní výnosy	13 770	3,66	293	31,27
662 – Úroky	6	0,00	-	-
672 – Provozní dotace a dotace na LSPP	2 439	0,65	-	-
VÝNOSY CELKEM	376 193	100	937	100

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.7.1 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2012

V roce 2012 nemocnice od **zdravotních pojišťoven** obdržela celkem 324 878 000 Kč. Největší procentní zastoupení má pojišťovna **VZP** a nemocnice od ní obdržela 187 051 000 Kč (viz graf 4.7). Zdravotní pojišťovna **RBP** poskytla nemocnici 58 248 000 Kč, a tak zastupuje druhé místo. Třetí místo zaujímá pojišťovna **MV**, od které nemocnice obdržela 29 924 000 Kč. Na tržbách se dále podílejí pojišťovny **OZP**, **VOZP**, **ZPMA**, **ČPZP**. I když nemocnice dostala od **ZP** snížené měsíční zálohy na akutní péči (za rok 2012 cca o 11 000 000 Kč), přesto se jí podařilo zvýšeným úsilím, především v oblasti následné péče, částečně snížit tento propad (proti roku 2011 o 5 526 000 Kč). Dalším efektivním vyjednáváním s pojišťovnami se podařilo zabránit některým avízaným srážkám za rok 2011, obzvláště od pojišťovny **MV**. Po počátečním návrhu pojišťovny **VZP** zrušit oddělení dětské, gynekologické, **ARO** a zanechat pouze jednodenní chirurgické a interní oddělení, který byl pro nemocnici likvidační z pohledu péče, ekonomiky i zaměstnanosti, se intenzivním jednáním ze strany vedení nemocnice s širokou podporou spádových obcí v čele s Městem Hodonín, zástupců odborů nemocnice, místních politiků a zřizovatele, podařilo dosáhnout úspěšné shody již v prvním kole tohoto roku.

Graf 4.7 Úhrady od zdravotních pojišťoven za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.7.2 Hospodářský výsledek v roce 2012

V roce 2012 se nemocnice musela vyrovnat se snížením počtu akutních lůžek (-36) proti roku 2011, což znamenalo změnit stereotypy jednotlivých oddělení a začít pracovat tak, aby nedošlo k poklesu zdravotních výkonů, což by mělo značný dopad do ekonomiky snížením plateb za poskytovanou zdravotní péči od zdravotních pojišťoven. I přes všechny negativní vlivy dále nemocnice pracovala na snížení závazků vůči dodavatelům po splatnosti. Celkové snížení bylo o 10 732 000 Kč a rovněž klesly celkové závazky z obchodního styku. Nemocnice za rok 2012 dosáhla kladného **hospodářského výsledku** po zdanění ve výši 2 619 000 Kč a snížila opět kumulovanou ztrátu z minulých let (viz Tab. 4.9).

Tab. 4.9 – Hospodářský výsledek v roce 2012

Položka	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Třída 6	376 193 000	937 000
Třída 5	374 102 000	392 000
Hospodářský výsledek	2 091 000	545 000
HV před zdaněním celkem	2 636 000	
Daň z příjmu právnických osob	18 000	
HV po zdanění	2 074 000	545 000
HV po zdanění celkem	2 619 000	
Neuhrazená ztráta z minulých let	-35 935 000	

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

4.8 Srovnání hospodářského výsledku v letech 2010 – 2012

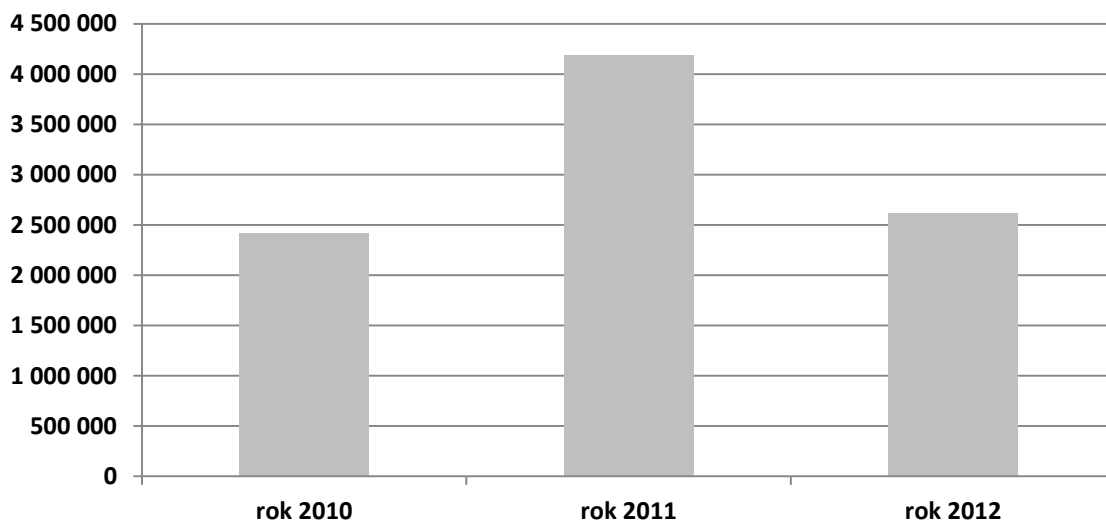
Graf 4.8 zobrazuje, jak nemocnice hospodařila podle výsledku hospodaření v letech 2010, 2011, 2012. V roce 2010 nemocnice dosáhla kladného hospodářského výsledku i přes to, že bylo nutné zvýšit mzdové náklady o 17 999 000 Kč dle nařízení vlády z roku 2009. Po odvodu daně z příjmu právnických osob činil hospodářský výsledek 2 411 000 Kč. Především díky intenzivnímu vyjednávání se zdravotními pojišťovnami se podařilo vedení nemocnice navýšit úhrady za poskytovanou zdravotní péči. Nemocnici se podařilo snížit závazky o 6 643 000 Kč a zlepšit běžnou likviditu o 5 %. Pozitivní vliv na hospodářský výsledek nemocnice měly vyšší bonusy od dodavatelů léků a zdravotního materiálu.

Rok 2011 byl pro nemocnici z pohledu hospodaření nejlepším. Nemocnice dosáhla kladného a největšího hospodářského výsledku 4 185 000 Kč po zdanění. Opět díky intenzivnímu vyjednávání se ZP dosáhlo vedení nemocnice udržení tržeb a snížení srážek za poskytovanou zdravotní péči, podařilo se snižovat navýšení mzdových nákladů proti roku 2010 o 10 192 000 Kč z důvodu akce „Děkujeme, odcházíme“. Negativní vliv na hospodářský výsledek mělo zaúčtování nekrytí investičního fondu ve výši 14 116 000 Kč, z důvodu nepříznivého vývoje ve finančním krytí odpisů.

Rok 2012 byl pro nemocnici velmi kritický, z důvodu špatného vyjednávání s pojišťovnou VZP, jak již bylo zmíněno v podkapitole 4.7.1. Přesto dosáhla nemocnice kladného výsledku hospodaření (2 619 000 Kč po zdanění) a umazala opět část kumulované ztráty z minulých let. Pozitivní vlivy na hospodářský výsledek v roce 2012 měly doplatky od

zdravotních pojišťoven za rok 2011 ve výši 10 284 000 Kč a zaúčtování nekrytí investičního fondu do výnosů ve výši 9 009 000 Kč. Negativní vlivy na hospodaření měly nižší zálohy od zdravotních pojišťoven na akutní péči a srážky od ZP za rok 2011.

Graf 4.8 Hospodářský výsledek v letech 2010, 2011, 2012

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zaměřena na financování a hospodaření příspěvkové organizace Nemocnice T. G. Masaryka Hodonín. **Cílem** práce bylo popsat finanční zdroje a zhodnotit zda nemocnice efektivně využívá všechny dostupné možnosti financování, a také vyhodnotit hospodaření nemocnice v **letech 2010 – 2012**.

Práce byla členěna do pěti částí, včetně úvodu a závěru. Obsahem **druhé kapitoly** byla obecná charakteristika příspěvkových organizací. První část kapitoly byla věnována neziskovému sektoru, do kterého příspěvkové organizace spadají. Dále byly popsány typy PO, kterými jsou organizace zřízené organizační složkou státu a organizace zřízené územními samosprávnými celky, které jsou charakterizovány blíže, jelikož do této kategorie spadá vybraná nemocnice. Zbytek kapitoly byl věnován hospodaření, majetku, statutárnímu orgánu, účetnictví, rozvaze, výkazu zisku a ztráty, účetní závěrce příspěvkových organizací

Začátek **třetí kapitoly** byl věnován obecně veřejným rozpočtům v České republice a podrobněji byl rozebrán rozpočet územních samosprávných celků. Ve druhé části této kapitoly byly uvedeny všechny možné zdroje financování, které mohou příspěvkové organizace využívat podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Praktická část byla obsahem **čtvrté kapitoly**, která se zabývala analýzou financování a hospodaření Nemocnice TGM Hodonín za sledované období.

Nejprve byly analyzovány **zdroje financování** nemocnice, kterými jsou hlavní činnost, hospodářská činnost, dotace a fondy. Největší procentní podíl na celkových zdrojích pro financování a fungování nemocnice má hlavní činnost, do které spadají úhrady od zdravotních pojišťoven, které zároveň tvoří její nejpodstatnější část (viz příloha č. 1). Tyto příjmy jsou hlavním zdrojem pro financování činnosti nemocnice a její existenci vůbec. Je možné, ale velice náročné, dosáhnout lepších finančních výsledků. Záleží na zdravotním zařízení, jestli se smíří s platnou úhradovou vyhláškou nebo se snaží dále s pojišťovnami vyjednávat o vyšších příjmech. Pokud chce zařízení docílit těchto vyšších příjmů, je třeba dokázat, že k tomu je pádný důvod. Takovým důvodem může být například více ošetřených pacientů, rozšíření nemocnice o nové oddělení, přechod pacientů mezi zdravotními pojišťovnami nebo z jiných nemocnic apod. Také je možné docílit větších předběžných měsíčních plateb, avšak pojišťovny v případě navýšení spektra výkonů, pacientů apod. můžou, ale nemusí zdravotnickému zařízení tyto platby zvednout. Proto je důležité dobře vycházet a vyjednávat s pojišťovnami. Další způsob, jak získat z pojišťoven více peněžních

prostředků, je rozporovat nízkému vyúčtování za zdravotní péči v předchozím roce. Opět záleží na tom, jak schopné je vedení a zda si dokáže svůj názor obhájit. Podstatné je doložit fakta, například použití nové dražší metody. Nemocnice TGM Hodonín se snaží s pojišťovnami vyjednávat co nejefektivněji, a tak zvyšovat tyto úhrady pro zabezpečení správného chodu tohoto zařízení. Dále se nemocnice snaží svoje zdroje zvyšovat prostřednictvím žádostí o dotace. V programovém období 2007 – 2013 byla zařazena do projektu Jihomoravského kraje v oblasti podpory 3.2 Rozvoj regionálních středisek, kdy byly podporovány projekty technického zhodnocení zdravotnických zařízení poskytující lůžkovou a ambulantní péči, ve smyslu zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v platném znění a jejich vybavení informačními technologiemi, přístrojovým vybavením včetně souvisejících stavebních úprav. Díky tomuto projektu obdržela 10 000 000 Kč na pořízení zdravotních přístrojů. Nemocnice se snaží získávat peněžní prostředky i ze státního rozpočtu, letos poprvé zažádala o dotaci na rezidenční místa. O dotace z Evropské unie může žádat pouze na účelové akce. Z přílohy č. 3 lze vidět, že k financování své činnosti nevyužívá žádné bankovní úvěry, což je velice pozitivní, protože se zbytečně nenavysují závazky. Z pohledu dalšího zvyšování zdrojů financování, je dobré tvořit fondy v co největší míře.

Ve druhé části čtvrté kapitoly byla provedena vertikální **analýza nákladů a výnosů**, se zaměřením na tržby z prodeje služeb, čímž se myslí úhrady od zdravotních pojišťoven. V každém roce byl zhodnocen také hospodářský výsledek.

Největší položkou mezi celkovými náklady nemocnice jsou mzdové náklady. Každoročně nemocnice vyplatí na platech přibližně 150 000 000 Kč. Nejvíce peněžních prostředků na platy zaměstnanců bylo vynaloženo v roce 2012, a to 157 704 000 Kč, z důvodu rozhodnutí MZČR přidat na platech lékařům v souvislosti s akcí „Děkujeme, odcházíme“. V roce 2010 tyto náklady taktéž vzrostly, dle nařízení vlády z roku 2009. Naopak rok 2011 byl úsporným rokem, jelikož byly ušetřeny 3 000 000 Kč. Není možné snižovat tyto náklady, ale je nezbytně nutná důsledná mzdová politika a personální optimalizace. Další důležitou nákladovou položkou, která tvoří podstatnou část celkových nákladů, je účet spotřeba materiálu. Náklady na tomto účtu lze snižovat prostřednictvím e-aukcí, což je vyjednávací nástroj pro firemní nákupy, který urychluje a zefektivňuje proces sjednávání dodacích a obchodních podmínek na dodávky zboží, surovin, materiálu, služeb aj. Smyslem a cílem e-aukcí je uzavřít okamžitý obchod.

Většinový podíl na celkových výnosech zaujímá účet tržby z prodeje služeb, na kterém jsou vedeny úhrady od zdravotních pojišťoven, převážně od pojišťovny VZP.

V každém roce byly tyto úhrady podrobně popsány, jelikož tvoří největší výnosovou položku, a také je to největší zdroj peněžních prostředků pro nemocnici, jak jsem se již zmiňovala. Zvyšovat tržby lze i na účtu tržby z prodeje služeb zaváděním slev formou Senior Pasů ve vysoké míře, kdy dochází ke zvýšení klientely u nemocničních lékáren. Tyto slevy nemocnici umožňují konkurovat ostatním lékárnám.

Myslím si, že nemocnice TGM Hodonín si z ekonomického hlediska vede věrohodně. Od roku 2010 zlepšeným hospodařením postupně směřuje k eliminaci kumulované ztráty z minulých období (viz příloha č. 3), která vznikla v důsledku špatného způsobu ohodnocení výkonů a vytváří podmínky k úplnému oddlužení nemocnice. Při plném využití úspor v oblasti nákladů a využití všech finančních zdrojů, především úhrad od ZP, je nemocnice plně schopná ekonomicky vyrovnaného, stabilizovaného hospodaření. Prioritou do dalších let by mělo být udržení zdravé ekonomiky a dostatek finanční prostředků na plnění závazků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné knihy

- [1] FRIČ, Pavol a Rochdi GOULLI. *Neziskový sektor v ČR*. Praha. Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.
- [2] KOLEKTIV AUTORŮ. *Nevýdělečné organizace 2012*. 8. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 291 s. ISBN 978-80-7357-737-7.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ. *Příspěvkové organizace 2012–2013*. 6. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 376 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
- [4] MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC 2011*. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.
- [5] MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 263 s. ISBN 978-80-7263-825-3.
- [6] REKTORČÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3 aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-8692-954-5.
- [7] TOMÁNEK, P., M. HALÁSKOVÁ a J. ŠIROKÝ. *Financování územních samosprávných celků v ČR*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2004. 80 s. ISBN 80-248-0697-5.

Elektronické zdroje

- [8] Nemocnice TGM Hodonín. *Zpráva o činnosti 2010* [online]. [23. 2. 2011]. [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.nemho.cz/vyrocní-zpravy>
- [9] Nemocnice TGM Hodonín. *Zpráva o činnosti 2011* [online]. [24. 2. 2012]. [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.nemho.cz/vyrocní-zpravy>
- [10] Nemocnice TGM Hodonín. *Zpráva o činnosti 2012* [online]. [25. 2. 2013]. [cit. 2014-04-16]. Dostupné z: <http://www.nemho.cz/vyrocní-zpravy>
- [11] Vyhláška č. 410 ze dne 11. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 133, s. 6854. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=69690&fulltext=&nr=410~2F2009&part=&name=&rpp=15#local-content>
ISSN: 1211-1244
- [12] Vyhláška č. 505 ze dne 15. listopadu 2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 164, s. 7021. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=63146&fulltext=&nr=505~2F2006&part=&name=&rpp=15#local-content>
ISSN: 1211-1244
- [13] Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, s. 3104. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49515&fulltext=&nr=218~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>
ISSN: 1211-1244

- [14] Zákon č. 219 ze dne 27. června 2000 o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, s. 3129. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49516&fulltext=&nr=219~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>
ISSN 1211-1244
- [15] Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49567&fulltext=&nr=250~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>
ISSN: 1211-1244
- [16] Zákon č. 372 ze dne 6. listopadu 2011 o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 131, s. 4730. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=75500&fulltext=&nr=372&part=&name=&rpp=15#local-content>
ISSN: 1211-1244
- [17] Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 107, s. 2802. Dostupný také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=39611&nr=563~2F1991&rpp=15#local-content>
ISSN 1211-1244

SEZNAM ZKRATEK

ARO	Anesteziologicko-resuscitační oddělení
ČPZP	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna
ČSN	Československé normy
DDHM	dlouhodobý drobný hmotný majetek
DDM	dlouhodobý drobný majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
EN	Evropské normy
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HV	hospodářský výsledek
IF	investiční fond
ISO	International Organization for Standardization (Mezinárodní organizace pro normalizaci)
JMK	Jihomoravský kraj
LSPP	Lékařská služba první pomoci
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MZČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
NEMOCNICE TGM	Nemocnice Tomáše Garrigue Masaryka
OZP	Oborová zdravotní pojišťovna
PO	příspěvková organizace
RBP	Revírní bratrská pokladna
RF	Rezervní fond
VOZP	Vojenská zdravotní pojišťovna
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZP	Zdravotní pojišťovny
ZPMA	Zdravotní pojišťovna Metal-Alliance
ZPMV	Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 2. 5. 2014

Sabina Ročková

Adresa trvalého pobytu studenta:

U Červených domků 19

695 01 Hodonín

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Zpracovaná vertikální analýza zdrojů financování Nemocnice TGM
Hodonín v letech 2010 – 2012
Příloha č. 2	Úhrady od zdravotních pojišťoven v letech 2010 – 2012
Příloha č. 3	Zjednodušená rozvaha Nemocnice TGM Hodonín za rok 2010, 2011 2012